

Promemoria

Tullverkets ingripanden mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås de ändringar i bl.a. Tullagen som följer av rådsförordningen (EG) 1383/2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som skall vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter. Enligt förslaget skall lagen (2000:1225) om straff för smuggling vara tillämplig vid in- och utförsel som enligt nämnda EG-förordningen skall vara förbjuden, om förfarandet inte är straffbart enligt de immaterialrättsliga bestämmelserna. Vidare föreslås att det införs uttryckliga bestämmelser om ett förenklat förfarande som gör det möjligt för Tullverket att med rättighetshavarens samtycke låta förstöra varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet.

Innehållsförteckning

1	Författningsförslag	3
1.1	Förslag till lag om ändring i tullagen (2000:1281)	3
1.2	Förslag till förordning om ändring i Tullförordningen (2000:1306).....	9
1.3	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)...	10
2	Bakgrund	13
2.1	En ny EG-förordning	13
2.2	Gällande svenska bestämmelser om tullkontroll beträffande intrång i immateriella rättigheter	18
2.2.1	Tullagen	18
2.2.2	Tullförordningen.....	19
3	Överväganden och förslag.....	19
3.1	Kontrollbefogenheter	19
3.2	Sanktioner	20
3.2.1	Missbruk av information.....	20
3.2.2	Förbud mot in- och utförsel	21
3.2.3	Varor som har befunnits göra intrång i en immateriell ensamrätt	24
3.2.4	Varor som misstänks göra intrång i en immateriell ensamrätt	25
3.3	Bestämmelserna om kostnadsansvar, m.m.	26
4	Ikraftträdande	27
5	Ekonomiska konsekvenser	27
6	Författningskommentarer	27
6.1	Förslaget till ändring i tullagen (2000:1281)	27
6.2	Förslag till ändringar i sekretesslagen (1980:100).....	30

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i tullagen (2000:1281)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullagen (2000:1281)

dels att 6 kap. 10 §, 7 kap. 1-2, 4-6 och 8 §§, 9 kap. 2 § samt 10 kap. 1 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf 7 kap. 5 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

10 §

I artikel 14 i förordningen (EEG) nr 2913/92 finns en bestämmelse som ålägger enskild skyldighet att förse tullmyndigheterna med nödvändiga dokument och upplysningar och ge dem all nödvändig hjälp. I artikel 46 i samma förordning finns bestämmelser om kontroll av varor och de transportmedel som befordrar dem i anslutning till att varorna visas upp för tullmyndigheten. I artikel 68 i samma förordning och i artiklarna 239-247 i förordningen (EEG) nr 2454/93 finns bestämmelser om tullmyndigheternas rätt att för kontroll av riktigheten av de deklarationer som de har mottagit granska handlingar och undersöka varor.

För kontroll av att deklara-tions- och uppgiftsskyldighet enligt denna lag eller tullagstiftningen i övrigt har fullgjorts riktigt och fullständigt får Tullverket även undersöka

1. transportmedel, containrar, lådor och andra utrymmen där varor kan förvaras,

2. områden för tillfälliga lager, tullager, frizoner och frilager samt områden på flygplatser och bangårdar där varor som står under tullövervakning förvaras och även lokaler inom sådana områden samt

3. bagage, såsom resväskor och portföljer, samt handväskor och liknande som medförs av resande vid inresa till eller utresa från EG:s tullområde eller av person som anmanats att stanna enligt 7 §.

Bestämmelser om kroppsvisitation och kroppsbesiktning finns i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

För kontroll av att deklara-tions- och uppgiftsskyldighet enligt denna lag *eller tullagstiftningen i övrigt har fullgjorts riktigt och fullständigt eller vid kontroll av att varor inte gör intrång i de rättigheter som skyddas av rådets förordning EG (nr) 1383/2003 av den 22 juli 2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som skall vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter* får Tullverket även undersöka

1. transportmedel, containrar, lådor och andra utrymmen där varor kan förvaras,

2. områden för tillfälliga lager, tullager, frizoner och frilager samt områden på flygplatser och bangårdar där varor som står under tullövervakning förvaras och även lokaler inom sådana områden samt

3. bagage, såsom resväskor och

portföljer, samt handväskor och liknande som medförs av resande vid inresa till eller utresa från EG:s tullområde eller av person som anmanats att stanna enligt 7 §.

Bestämmelser om kroppsvisitation och kroppsbesiktning finns i lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

7 kap.

1 §

Bestämmelser om tullkontroll beträffande intrång i *viss immateriell äganderätt* finns i rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om fastställande av vissa åtgärder avseende införsel till gemenskapen samt export och återexport från gemenskapen av varor som gör intrång i *viss immateriell äganderätt* samt i kommissionens förordning (EG) nr 1367/95 av den 16 juni 1995 om tillämpningsföreskrifter till rådets förordning (EG) nr 3295/94 om vissa åtgärder avseende införsel till gemenskapen samt export och återexport från gemenskapen av varor som gör intrång i *viss immateriell äganderätt*.

Bestämmelser om tullkontroll beträffande intrång i *vissa immateriella rättigheter* finns i rådets förordning (EG) nr 1383/2003 samt i kommissionens förordning (EG) nr 1891/2004 av den 21 oktober 2004 om fastställande av tillämpningsföreskrifter till rådets förordning EG (nr) 1383/2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i *vissa immateriella rättigheter* och om vilka åtgärder som skall vidtas mot varor som gör intrång i *vissa immateriella rättigheter*.

2 §

Tullverket utser den enhet inom verket som är behörig att ta emot och behandla ansökningar enligt *artikel 3* i förordningen (EG) nr 3295/94. Enheten skall, om det behövs, samråda med andra myndigheter.

Tullverket utser den enhet inom verket som är behörig att ta emot och behandla ansökningar enligt *artikel 5.2* i förordningen (EG) nr 1383/2003. Enheten skall, om det behövs, samråda med andra myndigheter.

4 §

I artiklarna *6.1* och *8.3* i förordningen (EG) nr 3295/94 finns bestämmelser om tullmyndighets skyldighet att lämna uppgifter till *rättighetsinnehavaren*.

I artiklarna *9.2* och *9.3* i förordningen (EG) nr 1383/2003 finns bestämmelser om tullmyndighets skyldighet att lämna uppgifter till *rättighetshavaren*.

5 §

Rättighetsinnehavaren ansvarar

Rättighetshavaren ansvarar för

för skada på varuprov som uppkommer vid sådan inspektion av varor som får göras enligt artikel 6.1 i förordningen (EG) nr 3295/94.

skada på varuprov som uppkommer vid sådan inspektion av varor som får göras enligt artikel 9.3 i förordningen (EG) nr 1383/2003.

5 a §

Tullverket får om rättighetshavaren medger det låta förstöra varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet utan att frågan om intrång har prövats i domstol. För att förstöringen enligt första meningen skall få ske krävs att rättighetshavaren inom tio arbetsdagar efter mottagandet av en sådan underrättelse som avses i artikel 9 i förordning (EG) nr 1383/2003, eller tre arbetsdagar då det är fråga om lättförstörliga varor, dels informerar Tullverket om att varorna i fråga gör intrång i en immateriell rättighet som omfattas av förordningen (EG) nr 1383/2003, dels företer ett skriftligt medgivande av deklaranten, varuinnehavaren eller ägaren av varorna att varorna får förstöras. Tidsperioden får förlängas med tio arbetsdagar om omständigheterna medger det. Innan varorna förstörs, skall prov tas. Sådant prov skall förvaras av Tullverket på ett sådant sätt att det kan användas som bevis i domstol.

Förstöring av varor enligt första stycket skall ske på rättighetshavarens bekostnad och ansvar.

6 §

I artikel 16 i rådets förordning (EG) nr 1383/2003 finns bestämmelser som förbjuder viss hantering av varor som gör intrång i immateriella rättigheter som omfattas av förordningen. Även i övrigt får varor som gör intrång i en sådan rättighet inte

införas från land utanför EU till svenskt tullområde, övergå till fri omsättning, avlägsnas från svenskt tullområde, exporteras, återexporteras, hänförs till suspensivt arrangemang eller läggs upp i en frizon eller ett frilager. Detta förbud gäller emellertid inte sådana varor som undantas enligt artikel 3 i nämnda förordning.

Fråga om ett rättighetsintrång har skett och hur det skall förfaras med varorna i sådant fall prövas av domstol enligt varumärkeslagen (1960:644), lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, patentlagen (1967:837) samt mönsterskyddslagen (1970:485).

Domstolen får meddela interimistiskt beslut om att uppskjuten frigörelse eller kvarhållande av varor skall upphöra.

Tullverket skall verkställa lagakraftvunna domar och beslut från domstolen om frigörande ändring eller förstöring av varor vars frigörande uppskjutits eller som kvarhålls av Tullverket.

Fråga om varor som avses i första stycket gör intrång i en immateriell rättighet och hur det skall förfaras med varorna i sådant fall prövas av domstol enligt vad som gäller för den immateriella rättigheten i fråga.

Domstolen får meddela interimistiskt beslut om att uppskjuten frigörelse eller kvarhållande av varor skall upphöra.

Tullverket skall verkställa lagakraftvunna domar och beslut från domstolen om frigörande ändring eller förstöring av varor vars frigörande uppskjutits eller som kvarhålls av Tullverket.

8 §

Regeringen får meddela föreskrifter om avgift enligt artikel 3.4 i förordningen (EG) nr 3295/94.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ställande av säkerhet för kostnad för förvaring enligt 3 § och för värde av varuprov som lämnas ut för inspektion enligt artikel 6.1 i förordningen (EG) nr 3295/94.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om

1. de tidsperioder som avses i artikel 3.5 i förordningen (EG) nr 3295/94,

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om

1. de tidsperioder som avses i artikel 8 i förordningen (EG) nr 1383/2003,

2. förlängning av tidsfrist enligt artikel 7.1 andra stycket i förordningen (EG) nr 3295/94,

3. förvaring av varor enligt 3 § samt

4. verkställighet av domar och beslut enligt 6 § tredje stycket.

2. förvaring av varor enligt 3 §,
3. provtagning enligt artikel 9.3 i förordningen (EG) nr 1383/2003, samt

4. verkställighet av domar och beslut enligt 6 § fjärde stycket.

9 kap.

2 §

Ett beslut av Tullverket enligt tullagstiftningen eller artikel 3 i förordningen (EG) nr 3295/94 får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Ett beslut av Tullverket enligt tullagstiftningen, artikel 5 i förordning (EG) nr 1383/2003 eller beslut om förlängning enligt artikel 8 i nämnda förordning får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Tullverkets beslut om revision enligt 6 kap. 28 § får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Det samma gäller vid överklagande i mål som avses i 8 kap. 13 §.

Föreskrifter om överklagande av Tullverkets beslut om föreskrifter med stöd av ett bemyndigande enligt denna lag meddelas av regeringen.

10 kap.

1 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot föreskrift i tullagstiftningen eller mot förbudet i artikel 2 i förordningen (EG) nr 3295/94 döms för tullförseelse till böter. Detsamma gäller den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot beslut som Tullverket meddelat med stöd av tullagstiftningen

1. om skyldighet att föra anteckningar och lämna uppgifter om varor som förvaras i tillfälligt lager, tullager, frizon eller frilager eller som är föremål för förenklat förfarande vid tillämpning av ett tullförfarande,

2. om skyldighet i övrigt att lämna uppgift eller handling till Tullverket eller

3. om användningen eller förbrukningen av en icke-gemenskapsvara.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot föreskrift i tullagstiftningen döms för tullförseelse till böter. Detsamma gäller den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot beslut som Tullverket meddelat med stöd av tullagstiftningen

1. om skyldighet att föra anteckningar och lämna uppgifter om varor som förvaras i tillfälligt lager, tullager, frizon eller frilager eller som är föremål för förenklat förfarande vid tillämpning av ett tullförfarande,

2. om skyldighet i övrigt att lämna uppgift eller handling till Tullverket eller

3. om användningen eller förbrukningen av en icke-gemenskapsvara.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

Denna lag träder i kraft den

1.2 Förslag till förordning om ändring i Tullförordningen (2000:1306)

Härigenom föreskrivs i fråga om tullförordningen (2000:1306),
dels att 77 § skall upphöra att gälla,
dels att 67 § skall ha följande lydelse.

67 §

Då Tullverket beslutar om ingripande enligt artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om fastställande av vissa åtgärder avseende införsel till gemenskapen samt export och återexport från gemenskapen av varor som gör intrång i viss immateriell äganderätt, skall verket omedelbart informera sökanden om åtgärden. Av informationen skall det framgå inom vilken tid sökanden skall komma in med bevis till Tullverket om att talan enligt nämnda artikel har väckts vid behörig domstol.

Då Tullverket beslutar om ingripande enligt artikel 9 i rådets förordning (EG) nr 1383/2003 av den 22 juli 2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som skall vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter, skall verket omedelbart informera sökanden om åtgärden. Av informationen skall det framgå inom vilken tid sökanden skall komma in med bevis till Tullverket om att talan enligt nämnda artikel har väckts vid behörig domstol.

Denna förordning träder i kraft den

1.3 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 1 och 2 §§ sekretesslagen (1980:100) skall ha följande lydelse.

9 kap.

1 §¹

Sekretess gäller i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Motsvarande sekretess gäller i myndighets verksamhet som avser förändring av eller uttag ur beskattningsdatabasen enligt lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och tulldatabasen enligt lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet för uppgift som har tillförts databaserna. Motsvarande sekretess gäller även hos kommun eller landsting för uppgift som har lämnats dit i ett ärende om förhandsbesked i skatte- eller taxeringsfråga samt hos Försäkringskassan för uppgift som har lämnats dit i ett ärende om särskild sjukförsäkringsavgift. Uppgift hos Tullverket får dock lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. För uppgift i mål hos domstol gäller sekretessen endast om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs. Detsamma gäller uppgift som med anledning av överklagande hos domstol registreras hos annan myndighet enligt 15 kap. 2 § första stycket 3 eller 4. Har uppgift i mål hos domstol erhållits från annan myndighet och är den sekretessbelagd där, gäller dock denna sekretess hos domstolen, om uppgiften saknar betydelse i målet.

Med skatt avses i detta kapitel skatt på inkomst och, med undantag för arvsskatt och gåvoskatt, annan direkt skatt samt omsättningsskatt, tull och annan indirekt skatt. Med skatt jämställs arbetsgivaravgift, prisregleringsavgift och liknande avgift, avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, skattetillägg och förseningsavgift samt expeditionsavgift och tilläggsavgift enligt lagen (2004:629) om trängselskatt. Med verksamhet som avser bestämmande av skatt jämställs verksamhet som avser bestämmande av pensionsgrundande inkomst.

Sekretessen gäller inte beslut, varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs, om inte beslutet meddelas i ärende om

1. förhandsbesked i taxerings- eller skattefråga,
2. beskattning av utländska experter, forskare eller andra nyckelpersoner när beslutet har fattats av Forskarskattenämnden, eller
3. trängselskatt.

I beslut, varigenom trängselskatt bestäms eller underlag för bestämmande av sådan skatt fastställs, gäller sekretessen dock endast för

¹ Senaste lydelse 2004:1348

uppgift om vilken betalstation bilen har passerat och tidpunkten för denna passage.

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lag om förfarande vid beskattning, lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet eller lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion. *I artiklarna 6.1 och 8.3 i rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om fastställande av vissa åtgärder avseende införsel till gemenskapen samt export och återexport från gemenskapen av varor som gör intrång i viss immateriell äganderätt finns bestämmelser om att uppgift i vissa fall får lämnas till enskild.* Vidare får utan hinder av sekretessen uppgift i ärende om revision lämnas till en förvaltare i den reviderades konkurs.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. För uppgift om avgift enligt lagen om avgift till registrerat trossamfund gäller dock sekretessen i högst sjuttio år.

2 §²

Sekretess gäller i

1. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt, tull eller avgift samt annan verksamhet som avser tullkontroll och som inte faller under 1 §,

2. ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt,

3. ärende om anstånd med erläggande av skatt

för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

I fråga om sekretess enligt denna paragraf tillämpas 1 § första stycket tredje-sjätte meningarna.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende som avses i första stycket 2 och 3.

Utan hinder av sekretessen får uppgift i ärende om revision lämnas till förvaltare i den reviderades konkurs. *I artiklarna 6.1 och 8.3 i rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om fastställande*

Utan hinder av sekretessen får uppgift lämnas till enskild enligt vad som föreskrivs i lag om förfarande vid beskattning, lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet eller lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion. *I förordningen (EG) 1383/2003 av den 22 juli 2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som skall vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter finns bestämmelser om att uppgift i vissa fall får lämnas till enskild.* Vidare får utan hinder av sekretessen uppgift i ärende om revision lämnas till en förvaltare i den reviderades konkurs.

Utan hinder av sekretessen får uppgift i ärende om revision lämnas till förvaltare i den reviderades konkurs. *I förordningen (EG) nr 1383/2003 finns bestämmelser om att uppgift i vissa fall får lämnas till enskild.*

² Senaste lydelse 2002:1124

*av vissa åtgärder avseende
införsel till gemenskapen samt
export och återexport från
gemenskapen av varor som gör
intrång i viss immateriell
ägarerätt finns bestämmelser om
att uppgift i vissa fall får lämnas
till enskild.*

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft

2 Bakgrund

2.1 En ny EG-förordning

Allmänt

Den 22 december 1994 antogs rådets förordning (EG) nr 3295/94 om fastställande av vissa åtgärder avseende införsel till gemenskapen samt export och återexport från gemenskapen av varor som gör intrång i viss immateriell äganderätt. Genom förordningen genomfördes artiklarna 51-60 i WTO-avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (TRIPS-avtalet), som EG godkände genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörig – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994). I enlighet med artikel 15 i EG-förordningen 3295/94 gjordes efter ett par år en utvärdering av de första årens tillämpning, som ledde till att vissa ändringar gjordes i förordningen genom rådsförordningen (EG) nr 241/1999 av den 25 januari 1999 om ändring av förordning (EG) nr 3295/94 om åtgärder för att förhindra övergång till fri omsättning, export, återexport eller hänförande till ett suspensivt arrangemang av varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor¹.

Under de senaste åren har problemen med intrång i immateriella rättigheter stadigt ökat. Enligt uppgift från Europeiska kommissionen² ökade under åren 1998 och 2001 antalet föremål som gör intrång i en immateriell rättighet som tullmyndigheterna fångade upp vid yttre gräns med 900 procent, från 10 miljoner föremål till 100 miljoner föremål på fyra år. Förfalskningsverksamheten är inte längre begränsad till att gälla vissa exklusiva klädmärken och CD-skivor. Det är fråga om en storskalig professionell verksamhet där varor från en mängd områden, från kläder till medicinsk utrustning, omsätts. Det blir allt tydligare att det finns en koppling till den organiserade brottsligheten. Erfarenheten har visat att bestämmelserna i EG-förordningen 3295/94 i vissa delar är oklara och svåra att tillämpa. Därför har – i syfte att uppnå större klarhet och att få till stånd ett effektivare instrument i kampen mot intrång i immateriella rättigheter – en ny förordning 1383/2003 arbetats fram. Förordningen kompletteras av kommissionens förordning (EG) nr 1891/2004 med tillämpningsföreskrifter för EG-förordningen 1383/2003.

Nyheter jämfört med den gamla förordningen

Vissa av de ändringar som gjorts jämfört med den gamla förordningen är av rent lagteknisk karaktär. Den nya förordningen innehåller emellertid också vissa förändringar i sak. Dessa är i huvudsak följande:

¹ En av de ändringar som gjordes var att förordningen fick den rubrik som återgivits i första meningen.

² Se kommissionens motivering till förslaget till ny förordning i dok. KOM (2003) 20 slutlig.

- Tillämpningsområdet för förordningen utvidgas till att även omfatta växtförädlarrätt, geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar.
- Kraven på uppgifter som måste lämnas i en ansökan om ingripande skärps, användande av informationsteknik uppmuntras och giltighetstiden och formen för ansökningarna harmoniseras.
- Tullmyndigheterna skall lämna fler och mer exakta uppgifter till rättighetshavaren. Om en rättighetshavare missbrukar uppgifter från tullmyndigheten får ett beslut om ingripande upphävas och i särskilt allvarliga fall får en ny ansökan avslås.
- Ansökningsavgifter och säkerheter skall inte krävas, i syfte att göra det lättare för små och medelstora företag att utnyttja ingripande av tullmyndigheterna. Säkerheten ersätts av ett åtagande från rättighetshavaren att stå för uppkomna kostnader.
- Möjligheten för tullmyndigheterna att ingripa ex officio förbättras.
- Tullmyndigheten skall, i den mån och på det sätt det är förenligt med nationell rätt, efter medgivande från rättighetshavaren samt varuinnnehavaren eller deklaranter kunna låta förstöra varor som misstänks göra intrång i immateriell rättighet utan att avvakta avgörande i sakfrågan; syftet är främst att lösa lagringsproblem.
- Även varor av icke-kommersiell natur som förs in i resandes personliga bagage inom de gränser som uppställts för tullfrihet skall omfattas av förordningen om det finns påtagliga tecken på att varorna ingår i kommersiell handel.

Vissa bestämmelser av särskilt intresse

Förordningstexten återfinns i bilaga 1. Nedan kommenteras endast vissa bestämmelser som innebär nyheter eller annars är av särskilt intresse.

I artikel 3.2 i den nya förordningen anges att om varor av icke-kommersiell natur som förs in inom de gränser som råder för tullbefrielse ingår i resandes personliga bagage, skall tullmyndigheterna anse att varorna inte omfattas av förordningen om det inte finns påtagliga tecken ('material indications') som ger anledning att anta att det rör sig om kommersiell handel. Detta är en viss uppstramning jämfört med den gamla förordningen där utgångspunkten är att varor i resandes personliga bagage överhuvudtaget inte omfattas av förordningen om varorna befinner sig inom gränserna för tullbefrielse. Syftet är att ge tullmyndigheterna bättre möjligheter att komma åt organiserad så kallad turishandel utan att i oproportionellt hög grad störa resandetraffiken.

Artikel 4 innehåller bestämmelser om ex officio-ingripanden. Enligt den gamla förordningen kan tullmyndigheterna uppskjuta varornas övergång till fri omsättning eller kvarhålla dem under en tid av tre arbetsdagar om det vid en vanlig tullkontroll konstateras att varorna är förfalskade eller pirattillverkade. Detta kan tullmyndigheten således göra även om rättighetshavaren inte har gjort en ansökan om ingripande. Bestämmelsen har modifierats något i den nya artikel 4. Det räcker att tullmyndigheterna har tillräckliga skäl att misstänka att det rör sig om varor som gör intrång i en immateriell rättighet för att ingripande skall få ske. Det specificeras också att tiden för ingripande är tre arbetsdagar räknat från det att rättighetshavaren och deklaranter eller varuinnnehavaren underrättats om det misstänkta intrånget; avsikten är att

rättighetshavaren skall kunna lämna in en ansökan om ingripande inom dessa tre dagar. Det finns också en bestämmelse om informationsutbytet mellan tullmyndigheten och rättighetshavaren vid dessa ingripanden. Av artikel 4.2 framgår att tullmyndigheterna får begära att rättighetshavaren ger myndigheterna den information som behövs för att bekräfta misstankarna om intrång och att tullmyndigheterna därvid får ge rättighetshavaren information om det verkliga eller misstänkta antalet varor och om varornas beskaffenhet. Eftersom det är fråga om ingripanden av Tullverket på ett rätt tidigt stadium, innan det ens finns en ansökan om ingripande från rättighetshavaren, har det bedömts vara viktigt att skydda importören genom att begränsa antalet uppgifter som rättighetshavaren kan få till de som är nödvändiga för att rättighetshavaren skall kunna avgöra om en ansökan skall göras eller inte.

Artikel 5 innehåller detaljerade bestämmelser om ansökan om ingripande och tullmyndigheternas behandling av ansökningar. I syfte att befärma moderna arbetsmetoder anges att medlemsstaterna skall uppmuntra rättighetshavarna att göra ansökningar elektroniskt. Det ställs strängare krav på vilka uppgifter som skall lämnas i en ansökan. En ansökan skall alltid innehålla tillräckligt detaljerade tekniska uppgifter om de aktuella varorna och alla tillgängliga uppgifter som rättighetshavaren har om vilken form av bedrägeri (immaterialrättsintrång) det är fråga om. Vidare skall lämnas uppgift om en av rättighetshavaren utsedd kontaktperson, dvs. om dennes namn och adress. Ansökan måste också innehålla rättighetshavarens åtagande att stå för kostnaderna samt bevis för att sökanden är rättighetshavare avseende rättigheterna i fråga. En nyhet jämfört med den gamla förordningen är att tullmyndigheterna inte får ta ut någon ansökningsavgift. Det bör noteras att detta förbud endast gäller avgift för kostnaderna för behandlingen av ansökan och inte eventuella avgifter för kostnaderna för genomförandet av tullmyndigheternas ingripanden. Artikel 5.8 innehåller en bestämmelse som innebär att tullmyndigheten kan avvisa en ansökan som inte innehåller obligatoriska uppgifter, och att ansökan i så fall kan förnyas endast om den kompletterats på vederbörligt sätt.

Enligt artikel 3.6 i förordningen 3295/94 får medlemsstaterna begära att rättighetshavaren om hans ansökan bifallits eller om ett ingripande har inletts ställer säkerhet. Säkerheten skall täcka hans eventuella skyldigheter mot personer som berörs av ingripandena om förfarandet inte har kunnat fullföljas till följd av en handling eller underlåtenhet från rättighetshavaren, eller om det senare fastslås att varorna inte gör intrång i en immateriell rättighet. Säkerheten skall även gälla som en garanti för betalning av kostnaderna i samband med att varorna förvaras under tullkontroll. Dessa bestämmelser om säkerhet har i den nya förordningen ersatts av bestämmelser i artikel 6 om ett åtagande att bära kostnaderna som rättighetshavaren skall göra i samband med ansökan. På samma sätt som den gamla bestämmelsen om säkerhet har den nya bestämmelsen om åtagande sin grund i artikel 53 i TRIPS-avtalet, enligt vilken den behöriga myndigheten skall ha rätt att kräva att sökanden ställer säkerhet eller lämnar en likvärdig garanti som är tillräcklig för att skydda svaranden och de behöriga myndigheterna och för att förebygga

missbruk. Bestämmelsen är inte avsedd att slutligt reglera vem som de facto skall bära tullmyndigheternas kostnader, utan endast att säkerställa att myndigheterna får betalt. Bestämmelsen reglerar alltså inte förhållandet mellan rättighetshavaren och andra berörda enskilda, t.ex. svaranden i ett eventuellt mål om intrång i en immateriell rättighet.

Artikel 8 innehåller bestämmelser om godtagande av en ansökan. Tullmyndigheten skall specificera den tid under vilken ansökan gäller. Denna tid får inte överskrida ett år. Om rättighetshavaren begär det kan tiden förlängas, förutsatt att rättighetshavaren betalat eventuella skulder som han ådragit sig inom ramen för tillämpningen av förordningen. Vidare anges att rättighetshavaren skall underrätta den behöriga tullenheten om rättigheten inte längre är registrerad på giltigt sätt eller har löpt ut. Artikeln innehåller också vissa bestämmelser om behandlingen av ansökningar beträffande gemenskapsrättigheter (se även artikel 5.4).

I Artikel 9.1 anges att om ett tullkontor dit beslutet att bifalla en ansökan från en rättighetshavare har överlämnats finner att de varor som beslutet avser och som t.ex. har deklarerats för övergång till fri omsättning, gör intrång i en immateriell rättighet, skall tullkontoret uppskjuta varornas frigörande eller kvarhålla varorna.

Artikel 9.2 och 9.3 innehåller bl.a. bestämmelser om vilka uppgifter som får lämnas till rättighetshavaren och deklaranten eller varuinnehavaren i samband med att tullmyndigheten informerar om att myndigheten har gjort ett ingripande i enlighet med en ansökan. I dessa fall får uppgift lämnas om den faktiska eller uppskattade kvantiteten samt om varornas faktiska eller antagna beskaffenhet. Vidare skall tullmyndigheten, om rättighetshavaren begär det och i enlighet med nationell lagstiftning om skydd av personuppgifter, företagshemligheter och sekretess, ge rättighetshavaren tillgänglig information om avsändarens, mottagarens och deklarantens eller varuinnehavarens namn och adress samt upplysningar om ursprunget och härkomsten för de varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet. För att underlätta analysen av de varor som misstänks utgöra intrång skall det även bli möjligt att på rättighetshavarens uttryckliga begäran lämna ut varuprov för analys.

Av artikel 12 framgår att de uppgifter som avses i artikel 9.3 första stycket, dvs. uppgifter om bl.a. namn och adress till mottagaren, avsändaren, deklaranten eller innehavaren av varorna, och som överlämnats till rättighetshavaren får av rättighetshavaren endast användas för de ändamål som anges i förordningens artiklar 10, 11 och 13.1. Detta innebär att dessa uppgifter uteslutande får användas för att avgöra om ett intrång gjorts i en immateriell rättighet. I artikel 12 anges vidare att all annan användning, som inte är tillåten enligt den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där situationen uppstod, kan på grundval av lagstiftningen i den medlemsstat där varorna befinner sig medföra att rättighetshavaren ställs till civilrättsligt ansvar. Vidare kan ett sådant missbruk enligt artikel 12 i förordningen leda till att ansökan om ingripande upphävs för den återstående giltighetstiden innan den förnyas. Vid upprepat brott mot denna bestämmelse får den behöriga tullenheten vägra att förnya giltighetstiden för ansökan.

En av de erfarenheter som har dragits vid tillämpningen av förordningen 3295/94 är att det förekommer att tullmyndigheterna kan få praktiska problem med lagring av varor. Det är exempelvis inte ovanligt att importören eller den person som annars äger varorna inte längre är intresserad av dem. För att hantera dessa och liknande situationer har vissa medlemsstater infört förenklade förfaranden, som innebär att varor som omhändertagits av tullmyndigheten enligt förordningen får förstöras utan att frågan om rättighetsintrång prövats i domstol. Vilka krav som måste vara uppfyllda för att detta skall få tillämpas skiljer sig åt mellan medlemsstaterna. I något land är det ett absolut krav att såväl rättighetshavaren som importören och ägaren av varorna uttryckligen godtagit att varorna förstörs. I någon medlemsstat ses detta som onödigt; godkännande från importören presumeras om denne inte hört av sig inom viss tid. I syfte att införa harmoniserade bestämmelser om nyssnämnda förenklade förfarande har EU-kommissionen föreslagit att en bestämmelse härom skall tas in i den nya förordningen. Så har också skett i artikel 11, men eftersom det visat sig omöjligt att jämkas samman de olika uppfattningar om vilka krav som skall ställas för att förfarandet skall få användas har bestämmelsen utformats på så sätt att förfarandet skall användas endast i den utsträckning och på det sätt det är förenligt med den nationella lagstiftningen i medlemsstaterna.

Det finns ytterligare en bestämmelse om förstöring av varor i artikel 17.1. Här avses fall då varorna vid en prövning i domstol har befunnits göra intrång i en immateriell rättighet. Även denna bestämmelse är utformad på så sätt att förstöring (eller annan åtgärd med varorna) skall ske i enlighet med relevanta bestämmelser i nationell rätt. Vidare anges att åtgärden skall vidtas utan att det utgår ersättning av något slag och, om inte något annat anges i nationell rätt, utan kostnad för statskassan.

Enligt artikel 16 får inte varor som, när ett förfarande enligt artikel 9 har avslutats, befunnits göra intrång i en immateriell rättighet föras in på gemenskapens tullområde, övergå till fri omsättning, föras ut från gemenskapens tullområde, exporteras, återexporteras, hänföras till ett suspensivt arrangemang eller läggas upp i frizon eller frilager. Ett förfarande enligt artikel 9 innebär att varor vilka misstänks göra intrång i en immateriell rättighet kvarhålls av tullmyndigheten eller att nämnda myndighet uppskjuter frigörandet av varorna. Motsvarande förbudsbestämmelse fanns i artikel 2 i den gamla förordningen. Den enda skillnaden i sak är att förbuden mot export och återexport har kompletterats så att även annan utförsel från tullområdet är förbjuden. Det händer nämligen att varor förs ut från tullområdet utan att det är fråga om godkänd tullbehandling i form av export eller återexport.

Artikel 18 föreskriver att medlemsstaterna skall införa effektiva, proportionerliga och avskräckande påföljder (sanktioner) för brott mot förordningen. I den tidigare förordningen hänföorde sig bestämmelsen om sanktioner endast till artikel 2 (som numera motsvaras av artikel 16). I den nya förordningen finns inte någon sådan formell begränsning.

2.2 Gällande svenska bestämmelser om tullkontroll beträffande intrång i immateriella rättigheter

Bestämmelser som kompletterar förordningen 3295/94 finns i 7 kap. och 10 kap. 1 § tullagen (2000:1281) samt 67–70 §§ tullförordningen (2000:1306).³

2.2.1 Tullagen

7 kap. 2 § tullagen innehåller en bestämmelse som delegerar till Tullverket att utse den enhet inom verket som skall ta emot och behandla ansökningar om ingripande. I 3 § finns bestämmelser om förvaring av varor som tagits om hand av Tullverket. Det anges att varorna skall förvaras på betryggande sätt och att det skall ske på sökandens bekostnad. När det finns ett lagakraftvunnet beslut om förstöring av eller annan åtgärd med varorna, har sökanden rätt till ersättning för förvaringskostnaderna från den eller dem som beslutet gått emot. I 4 § finns en hänvisning till bestämmelserna om tullmyndighets skyldighet att lämna ut uppgifter till rättighetshavaren i artiklarna 6.1 och 8.3 i förordningen 3295/94. Dessa bestämmelser kompletteras i sin tur av sekretessbrytande bestämmelser i 9 kap. 1 och 2 §§ sekretesslagen (1980:100). I 5 § fastslås att rättighetshavaren ansvarar för skada på varuprov som uppkommer vid inspektion av varor. I 6 § klargörs att fråga om huruvida rättighetsintrång skett och vad som skall ske med varorna i sådant fall prövas av domstol enligt varumärkeslagen (1960:644), lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, patentlagen (1967:837) och mönsterskyddslagen (1970:485). Vidare anges att domstolen får meddela interimistiskt beslut om att uppskjuten frigörelse eller kvarhållande av varor skall upphöra. Slutligen klargörs att det är Tullverket som skall verkställa domar eller beslut från domstolen om frigörande, ändring eller förstöring av varor vars frigörande uppskjutits eller som kvarhålls av Tullverket. 7 § innehåller bestämmelser om kostnadsansvar. Om domstolens avgörande innebära att varorna skall ändras, skall ändringen bekostas av den som har rätten till varorna. Om varorna skall förstöras, är det svaranden som står för Tullverkets kostnader härför. Om ersättning inte kan utsökas hos svaranden, ansvarar sökanden emot staten för kostnaderna. I den sista paragrafen, 8 §, finns delegationsbestämmelser. I första stycket anges att regeringen får meddela föreskrifter om ansökningsavgift. Enligt andra stycket får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om ställande av säkerhet för förvaringskostnad eller värde av varuprov som lämnats ut för inspektion. I tredje stycket anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om tidsperioder för ingripande, förlängning av tidsfrister enligt artikel 7.1 i förordningen 3295/94, förvaring av varor enligt 3 § samt verkställighet av domar och beslut enligt 6 §.

Enligt 10 kap. 1 § tullagen döms bl.a. den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot förbudet i artikel 2 i förordningen 3295/94 för

³ Dessa kompletteras i sin tur av bestämmelserna i 22 kap. i Tullverkets föreskrifter och allmänna råd (TFS 2000:20) om tullförfaranden m.m. (tullordningen).

tullförseelse till böter. Av 10 kap. 2 § framgår att ansvar för tullförseelse inte inträder om gärningen är belagd med straff i brottsbalken eller lagen (2000:1225) om straff för smuggling. Se vidare avsnitt 3.2 vad gäller straffbestämmelser.

2.2.2 Tullförordningen

I 67 § tullförordningen finns en bestämmelse om Tullverkets skyldighet att omedelbart informera sökanden då ingripande sker. Av informationen skall framgå inom vilken tid sökanden skall komma in med bevis till Tullverket om att talan har väckts vid behörig domstol. Av 68 § framgår att Tullverket skall underrätta domstolen om verkets ingripande om sökanden inkommer med bevis om att talan väckts. Domstolen skall i sin tur enligt 69 § underrätta Tullverket om sina beslut i frågan samt om huruvida beslutet i fråga överklagats eller vunnit laga kraft. I 70 § slutligen finns en bestämmelse om att Tullverket får meddela föreskrifter som avses i 7 kap. 8 § andra och tredje styckena tullagen.

3 Överväganden och förslag

I enlighet med den konstruktion som valts vid utformningen av tullagen innehåller 7 kap. tullagen hänvisningar till artiklar i förordningen 3295/94. Dessa måste givetvis anpassas till den nya förordningen. Vidare måste bestämmelserna om ansökningsavgifter utgå, eftersom den nya förordningen förbjuder att ansökningsavgifter tas ut. Dessutom måste regleringen om ställande av säkerhet anpassas till den nya förordningen. Det finns emellertid skäl att överväga även andra ändringar i de svenska reglerna.

3.1 Kontrollbefogenheter

Förslag: Bestämmelsen i 6 kap. 10 § andra stycket tullagen förtydligas genom en uttrycklig hänvisning till EG-förordningen. Därigenom blir det tydligare att de i bestämmelsen nämnda kontrollbefogenheterna även gäller för kontroller enligt EG-förordningen.

Enligt 6 kap. 10 § tullagen får Tullverket undersöka utrymmen där varor kan förvaras, områden för olika lager, områden på flygplatser och bangårdar där varor som står under tullövervakning förvaras och även lokaler på sådana områden, bagage samt handväskor och liknande. Befogenheterna får användas för kontroll av att deklara-tions- och uppgiftsskyldigheten enligt tullagen eller tullagstiftningen i övrigt har fullgjorts riktigt och fullständigt. EG-förordningen ingår visserligen i tullagstiftningen, men den innehåller varken bestämmelser om deklara-tionsskyldighet eller bestämmelser om uppgiftsskyldighet. Bestämmelsen i 6 kap. 10 § tullagen bör därför förtydligas på så sätt att

det uttryckligen anges att befogenheterna också får användas vid ingripanden enligt EG-förordningen.

3.2 Sanktioner

Enligt artikel 18 skall medlemsstaterna införa effektiva, proportionerliga och avskräckande påföljder (sanktioner) som skall tillämpas vid överträdelse av EG-förordningen. Enligt den tidigare EG-förordningen (artikel 11) gällde denna bestämmelse endast överträdelse av det förbud som numera återfinns i artikel 16. Det är därför uppenbart att sanktioner krävs avseende överträdelse av den bestämmelsen. Eftersom den nya artikel 18 enligt sin ordalydelse inte är begränsad till sådana överträdelse, finns emellertid skäl att överväga om sanktioner krävs även i andra avseenden. Den bestämmelse som här skulle kunna vara aktuell är reglering om missbruk av uppgifter, dvs. artikel 12.

3.2.1 Missbruk av information

Bedömning: Det bör inte införas några särskilda begränsningar av hur information som lämnats ut med stöd av artikel 9.3 i EG-förordningen får användas. Det finns därför inte något behov av sanktioner mot sådana överträdelse.

Enligt artikel 9.3 i EG-förordningen skall tullmyndigheten i vissa fall lämna ut uppgifter om de varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet och om dessa varors ursprung och distributionskanaler. I artikel 12 anges att dessa uppgifter endast får användas för de ändamål som anges i förordningens artiklar 10, 11 och 13.1, dvs. för att avgöra om ett intrång gjorts i en immateriell rättighet. I denna artikel anges också att all annan användning som inte är tillåten enligt den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där situationen uppstod, kan på grundval av lagstiftningen i den medlemsstat där varorna befinner sig medföra att rättighetshavaren hålls civilrättsligt ansvarig och leda till att ansökan om ingripande upphävs för den återstående giltighetstiden. Vid upprepade brott mot bestämmelsen kan ansökan om förnyad giltighet avslås.

Denna reglering ger alltså rättighetshavaren en ovillkorlig rätt att använda informationen för att avgöra om ett intrång gjorts i en immateriell rättighet, men överläter till medlemsstaterna att avgöra om det skall finnas sanktioner mot annan användning av informationen. Trots att bestämmelsen föreskriver att informationen endast får användas för angivet ändamål, måste regleringen därför anses innebära att det är upp till medlemsstaterna att avgöra i vilken utsträckning annan användning av informationen skall vara förbjuden. I den mån medlemsstaterna har bestämmelser som innebär sådana begränsningar, kan överträdelse av dessa enligt förordningen även leda till att ansökan om ingripande upphävs och till att ansökan om förnyad giltighet avslås.

Bestämmelser som begränsar rätten att använda vissa uppgifter finns bl.a. i personuppgiftslagen (1998:204). Används information som

erhållits av tullmyndigheterna för att exempelvis begå brott enligt personuppgiftslagen, finns alltså inget hinder mot att hålla gärningsmannen ansvarig enligt personuppgiftslagen. Vidare kan tullmyndigheterna i en sådan situation, med stöd av regleringen i förordningen, besluta att godkänd ansökan skall upphävas och att förnyad ansökan skall avslås.

Skäl att införa ytterligare (särskilda) användningsbegränsningar beträffande information som erhållits från tullmyndigheterna – och sanktioner avseende överträdelse av dessa – föreligger inte. Det bör således inte införas några särskilda bestämmelser i svensk rätt med anledning av innehållet i artikel 12.

3.2.2 Förbud mot in- och utförsel

Förslag: Hänvisningen till EG-förordningen i 10 kap. 1 § tullagen tas bort. I stället införs ett nytt första stycke i 7 kap. 6 § tullagen där det dels erinras om förbudet enligt förordningens artikel 16, dels klargörs att förbudet omfattar all in- och utförsel som kan föregå ett ingripande enligt förordningen. Denna ändring medför att straffbestämmelserna i lagen om straff för smuggling blir tillämpliga vid olovlig in- och utförsel som inte omfattas av straffbestämmelserna i de immaterialrättsliga lagarna. Vidare ändras den bestämmelse som tidigare fanns i 7 kap. 6 § första stycket tullagen, som nu blir andra stycket, så att hänvisningen även omfattar straffbestämmelserna i växtförädlarrättslagen och lagen om straff för smuggling.

Artikel 16 i den nya EG-förordningen innehåller förordningens förbudsbestämmelse. Detta förbud innebär att intrångsgörande varor inte får införas på gemenskapens tullområde, övergå till fri omsättning, avlägsnas från gemenskapens tullområde, exporteras, återexporteras, hänföras till ett suspensivt arrangemang, eller läggas upp i en frizon eller ett frilager. Som bestämmelsen är utformad gäller detta förbud bara varor som, när ett förfarande enligt förordningens artikel 9 avslutats, befunnits göra intrång i en immateriell rättighet. Bestämmelsen ger alltså intrycket att det bara är förbjudet att vidta dessa åtgärder efter att frigörandet av varorna har blivit uppskjutet eller varorna har blivit kvarhållna och det har konstaterats att de gör intrång i en immateriell rättighet som omfattas av förordningen. Med en sådan tolkning skulle den in- eller utförsel som har föranlett tullens ingripande falla utanför förbudets tillämpningsområde. Inte heller skulle bestämmelsen omfatta sådan in- eller utförsel som sker utan att tullen ingriper mot den. Bestämmelsen vore alltså närmast som en handlingsregel för Tullverket.

EG-förordningens bestämmelser om att kvarhålla intrångsgörande varor eller att uppskjuta ett frigörande av dessa måste dock rimligen förutsätta att alla de förfaranden som kan föregå ett ingripande (dvs. import, export, transitering m.m.) i sig är förbjudna. Annars kan det knappast anses föreligga någon grund för ingripande. Detta förhållande kan sägas komma till uttryck i skäl 3 i förordningens ingress. Dessutom kompletteras artikel 16 av bestämmelsen i artikel 18, vilken stadgar att medlemsstaterna skall införa effektiva, proportionerliga och

avskräckande påföljder (sanktioner) som skall tillämpas vid överträdelser av förordningen. Mot denna bakgrund måste det anses stå klart att bestämmelsen är avsedd att innebära ett mer generellt in- och utförselbud. Detta framgår också av EG-domstolens dom den 7 januari 2004 i mål nr C-60/02.

Vad som krävs för att uppfylla kraven enligt förordningen är således sanktioner avseende alla situationer där någon inför intrångsgörande varor som omfattas av förordningen på gemenskapens tullområde, låter dem övergå till fri omsättning, avlägsnar dem från gemenskapens tullområde, exporterar dem, återexporterar dem, hänför dem till ett suspensivt arrangemang, eller lägger upp dem i en frizon eller ett frilager (dock att tillämpningsområdet begränsas av artikel 3).

Sanktioner i svensk lagstiftning

De immateriella ensamrätterna innebär i regel att in- och utförsel endast får ske med rättighetshavarens tillstånd (med införsel avses i detta sammanhang även införsel för vidarebefordran till annat land, dvs. transitering). Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet begår immaterialrättsintrång, exempelvis genom olovlig in- eller utförsel, döms till böter eller fängelse i högst två år (se bl.a. 37 § varumärkeslagen, 53 § upphovsrättslagen, 57 § patentlagen, 35 § mönsterskyddslagen och 9 kap. 1 § växtförädlarrättslagen). I den mån en geografisk beteckning eller ursprungsbeteckning också är inarbetad som ett varumärke, omfattas den av regleringen i varumärkeslagen (För närvarande pågår arbete med en ny varumärkeslag. Det kommer då att övervägas om det även skall bli möjligt att registrera sådana beteckningar som kollektivmärken och garanti- och kontrollmärken).

Samtliga åtgärder som avses i artikel 16 innefattar in- och/eller utförsel. Straffansvaret enligt de immaterialrättsliga lagarna täcker således näst intill alla överträdelser av denna reglering i EG-förordningen.

Det går dock att föreställa sig situationer som omfattas av EG-förordningens förbud såsom det har beskrivits ovan, men inte av straffbestämmelserna i de immaterialrättsliga lagarna. Som exempel kan nämnas att viss utförsel av olovliga exemplar av upphovsrättsligt skyddade verk kan falla utanför det straffbara området. Detta på grund av att ensamrätten enligt upphovsrättslagen i princip är begränsad till exemplarframställning och spridning (att göra verket tillgängligt för allmänheten). Det kan inte heller uteslutas att det kan finnas någon geografisk beteckning eller ursprungsbeteckning som skyddas enligt de EG-förordningar som finns på området, men som för närvarande inte omfattas av regleringen i varumärkeslagen.

Av redogörelsen för gällande bestämmelser om tullkontroll framgår att det, bl.a. för att fånga upp de situationer som inte omfattas av den immaterialrättsliga regleringen, i 10 kap. 1 § tullagen har införts en straffbestämmelse som gäller brott mot förordningen 3295/94. Enligt bestämmelsen skall den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot förbudet i artikel 2 i förordningen 3295/94 dömas för tullförseelse till böter.

Förslag till ändringar

De straffbestämmelser som finns i den immaterialrättsliga lagstiftningen omfattar således i stort sett alla situationer där det enligt EG-förordningen skall finnas sanktioner. Som konstaterats ovan går det emellertid att föreställa sig situationer där straffbestämmelserna i den immaterialrättsliga lagstiftningen inte är tillräckliga. Till följd härav krävs även i framtiden någon form av kompletterande lagstiftning.

Som tidigare anförts ger förbudet som stadgas i artikel 16 i EG-förordningen intryck av att vara begränsat till att gälla åtgärder som vidtas efter att tullmyndigheten har ingripit. Samtidigt står det klart att förordningen som helhet innebär och förutsätter att det finns sanktioner avseende all in- och utförsel som enligt förordningen kan föranleda tullmyndighetens ingripande. Mot denna bakgrund är det inte särskilt lyckat att ha en straffbestämmelse som enbart hänvisar till förbudet i förordningens artikel 16. Den hänvisning till förordningen som idag finns i 10 kap. 1 § tullagen bör därför utgå. I stället bör det i 7 kap. 6 § tullagen, i ett nytt första stycke, tas in en bestämmelse som dels erinrar om förbudet enligt artikel 16, dels klargör att förbudet omfattar all in- och utförsel som kan föregå ett ingripande enligt förordningen.

Med denna reglering blir bestämmelsen i 3 § lagen om straff för smuggling tillämplig vid överträdelser av förbudet, dock att den lagen är subsidiär i förhållande till annan lagstiftning såvida inte något annat föreskrivs (1 §). Enligt 3 § första stycket döms bl.a. den som i samband med införsel av en vara som omfattas av ett särskilt föreskrivet införselbud uppsåtligen bryter mot förbudet genom att underlåta att anmäla varan till tullbehandling för smuggling till böter eller fängelse i högst två år. Enligt andra stycket samma bestämmelse skall samma som ovan angetts gälla bl.a. den som i samband med att en sådan vara förs in till landet, uppsåtligen lämnar oriktig uppgift vid tullbehandling eller underlåter att lämna föreskriven uppgift vid tullbehandling och därigenom ger upphov till fara för att införseln fullföljs i strid med förbudet. När det gäller utförsel finns en straffbestämmelse i 3 § tredje stycket 1: För smuggling döms också bl.a. den som uppsåtligen från landet för ut en vara i strid med ett särskilt föreskrivet förbud mot utförseln. Om brott enligt 3 § är att anse som ringa, döms enligt 4 § till penningböter. Om det är att anse som grovt är straffskalan enligt 5 § fängelse, lägst sex månader och högst sex år. Av 7 § följer att den som av grov oaktsamhet begår en gärning som avses i 3 § döms för olovlig införsel eller olovlig utförsel till böter eller fängelse i högst två år.

Som redogjorts för ovan kommer många av de förfaranden som träffas av denna nya regel även att omfattas av straffansvar enligt någon av den immaterialrättsliga författningarna. Det förtjänar därför att på nytt påpekas att lagen om straff för smuggling kommer att vara subsidiär i förhållande till straffbestämmelser i de immaterialrättsliga lagarna.

Det nu aktuella brottet är närmast att jämföra med ett immaterialrättsintrång som sker genom exempelvis export och som straffbeläggs i de immaterialrättsliga lagarna. Det är därför följdriktigt att brottet bedöms som smuggling, ett brott som har en straffskala i nivå med brotten enligt den immaterialrättsliga lagstiftningen.

Den föreslagna lösningen har också vissa fördelar när det gäller möjligheterna att förordna om att varorna exempelvis skall ändras eller förstöras, se avsnitt 3.2.3.

Slutligen bör den bestämmelse som tidigare fanns i 7 kap. 6 § första stycket tullagen, som nu blir andra stycket, ändras så att hänvisningen även omfattar straffbestämmelserna i växtförädlarrättslagen och lagen om straff för smuggling.

3.2.3 Varor som har befunnits göra intrång i en immateriell ensamrätt

Förslag: Den bestämmelse som enligt förslaget i avsnitt 3.2.2 skall placeras i 7 kap. 6 § andra stycket tullagen ändras så att den även omfattar åtgärder med intrångsgörande varor som kan beslutas enligt växtförädlarrättslagen och exempelvis lagen om straff för smuggling.

Artikel 17 i EG-förordningen anger i huvudsak att medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att göra det möjligt att förstöra varor som befunnits göra intrång i en immateriell rättighet eller placera dessa varor utanför handelsflödet. Detta skall, enligt artikeln, resultera i att de berörda personerna faktiskt berövas den ekonomiska vinningen av transaktionen. I artikelns andra stycke anges att det förhållandet att de varumärken som utan tillstånd har anbringats på de varumärkesförfälskade varorna avlägsnas endast i undantagsfall anses faktiskt beröva de berörda personerna ekonomisk vinning av transaktionen (jfr artikel 46 i TRIPS-avtalet).

I samtliga lagar på det immaterialrättsliga området finns bestämmelser som gör det möjligt att i civilrättslig ordning ingripa mot intrångsgörande egendom, se bl.a. 41 § varumärkeslagen (1960:644), 55 och 57 §§ upphovsrättslagen (1960:729), 59 § patentlagen (1967:837), 37 § mönsterskyddslagen (1970:485) och 9 kap. 7 § växtförädlarrättslagen (1997:306). Även här gäller att geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar ofta omfattas av regleringen i varumärkeslagen (jfr avsnitt 3.2.2).

Innebörden av dessa bestämmelser i den immaterialrättsliga lagstiftningen är i korthet att den som vidtar en åtgärd som innebär intrång i en immateriell ensamrätt får, om det anses skäligt, tåla att egendom med viss anknytning till intrånget ändras, sätts i förvar, förstörs eller mot lösen lämnas ut till den som har lidit intrånget. Detsamma gäller den som har förvärvat sådan egendom i ond tro. Syftet med åtgärderna är att förebygga fortsatt kränkning av den immateriella rättigheten.

Dessa åtgärder, som är centrala i det immaterialrättsliga sanktionssystemet, brukar benämnas skydds- eller säkerhetsåtgärder. Bestämmelserna är tillämpliga även om intrånget inte är straffbart eller kan föranleda skadeståndsskyldighet. Det räcker att ett intrång i objektiv mening föreligger. Åtgärderna är inte att anse som förverkande eller annan rättsverkan av brott; här är närmast fråga om en speciell immaterialrättslig rättsverkan (prop. 1993/94:122 s. 61 f. och prop. 1969:168 s. 241).

Regeringen har den 23 mars 2005 till riksdagen överlämnat prop. 2004/05:135 (Utökade möjligheter att förverka utbyte av och hjälpmedel vid brott m.m.). Där föreslås bl.a. att det i de immaterialrättsliga lagarna införs särskilda bestämmelser om att egendom med avseende på vilken brott enligt dessa lagar föreligger, eller värdet av egendomen, och utbyte av sådana brott skall förklaras förverkade om det inte är uppenbart oskäligt. Därtill föreslås att egendom som använts som hjälpmedel vid sådana brott får förverkas om det behövs för att förebygga brott eller det annars finns särskilda skäl. Också egendom som varit avsedd att användas som hjälpmedel vid brott skall kunna förverkas, om brottet har fullbordats eller om förfarandet har utgjort ett straffbart försök eller en straffbar förberedelse.

Som konstaterats i avsnitt 3.2.2 kan det emellertid inte uteslutas att det kan finnas någon geografisk beteckning eller ursprungsbeteckning som skyddas enligt de EG-förordningar som finns på området, men som för närvarande inte omfattas av regleringen i varumärkeslagen. Med den lösning som föreslås i avsnitt 3.2.2 kommer det i dessa fall i stället att finnas möjligheter till förverkande enligt 16 § lagen om straff för smuggling.

Det kan således konstateras att svensk rätt i dessa delar innehåller bestämmelser som motsvarar vad som krävs enligt förordningen. Det enda som krävs här är att den bestämmelse som i avsnitt 3.2.2 föreslås bli flyttad till 7 kap. 6 § andra stycket tullagen justeras så att hänvisningen även omfattar åtgärder som kan vidtas enligt växtförädlarrättslagen och exempelvis lagen om straff för smuggling.

Avslutningsvis bör nämnas att det civilrättsliga sanktionssystemet på immaterialrättsens område nyligen har blivit föremål för viss harmonisering inom Europeiska unionen. Den 29 april 2004 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter. Ärendet om direktivets genomförande i svensk rätt bereds för närvarande i Regeringskansliet (direktivet skall vara genomfört den 29 april 2006). I det ärendet övervägs bl.a. om det skall göras ytterligare justeringar i det regelverk som möjliggör ändring och förstöring av intrångsgörande varor m.m.

3.2.4 Varor som misstänks göra intrång i en immateriell ensamrätt

Förslag: Det införs uttryckliga bestämmelser om ett förenklat förfarande som gör det möjligt för Tullverket att med rättighetshavarens samtycke låta förstöra varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet.

Enligt artikel 11 i EG-förordningen får medlemsstaterna, i enlighet med deras nationella lagstiftning, införa ett förenklat förfarande som gör det möjligt för tullmyndigheterna att med rättighetshavarens samtycke låta förstöra varor som misstänkts göra intrång i en immateriell rättighet. En medlemsstat som väljer att införa det förenklade förfarandet skall tillämpa de i artikeln angivna villkoren angående underrättelser och kostnadsansvar i enlighet med dess nationella lagstiftning. Villkoret

angående kostnadsansvaret skall dessutom tillämpas endast om det inte finns avvikande bestämmelser i den nationella lagstiftningen.

I Sverige tillämpas redan ett förenklat förfarande för förstöring av varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet. När rättighetshavaren får en underrättelse om att Tullverket har gjort ett ingripande kan denne, i stället för att väcka talan eller polisanmäla saken, välja att kontakta importören för att lösa tvisten på frivillig väg. I de fall där avtal träffas kan det till Tullverket inges en anmälan om förstöring i enlighet med bestämmelserna i artikel 182 i tullkodexen. Sådan förstöring är en godkänd tullbehandling.

Med en särskild lagreglering, baserad på förordningens artikel 11, skulle det dock bli tydligare vad som gäller. En reglering baserad på förordningen skulle dessutom underlätta för utländska rättighetshavare. Det bör därför införas uttryckliga bestämmelser om ett förenklat förfarande för förstöring av varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet. Som framgår ovan ger artikel 11 medlemsländerna stor flexibilitet när det gäller den närmare utformningen av denna reglering.

För att varor som misstänks göra intrång i en immateriell ensamrätt skall förstöras bör, i enlighet med vad som anges i förordningen, krävas att rättighetshavaren inom tio arbetsdagar efter mottagandet av en sådan underrättelse som avses i artikel 9, eller tre arbetsdagar då det är fråga om lättförstörliga varor, dels informerar Tullverket om att varorna i fråga gör intrång i en immateriell rättighet som omfattas av förordningen (EG) nr 1383/2003, dels företer ett skriftligt medgivande från deklaranten, varuinnehavaren eller ägaren av varorna att varorna får förstöras. Av artikel 11 framgår att medlemsstaterna, om det är förenligt med den nationella lagstiftningen även kan föreskriva att ett samtycke skall antas föreligga när deklaranten, innehavaren eller ägaren till varorna inte uttryckligen har motsatt sig förstöring inom den angivna tidsperioden. Detta skulle emellertid vara att gå alltför långt. Det föreslås i stället att det skall krävas ett skriftligt uttryckligt medgivande för att förstöring enligt denna bestämmelse skall få ske. Tidsperioden får förlängas med tio arbetsdagar om omständigheterna medger det. Innan varorna förstörs, skall prov tas. Sådant prov skall förvaras av Tullverket på ett sådant sätt att det kan användas som bevis i domstol.

Avslutningsvis bör tilläggas att den föreslagna regleringen inte är avsedd att hindra parterna från att i ett senare skede, exempelvis i anslutning till en eventuell rättegång i domstol, träffa ett frivilligt avtal om förstöring av varorna och att inge en anmälan härom till Tullverket i enlighet med bestämmelserna i artikel 182 i tullkodexen.

3.3 Bestämmelserna om kostnadsansvar, m.m.

Som redan nämnts innebär bestämmelsen i artikel 6 i EG-förordningen om åtagande att stå för kostnaderna inte någon slutlig reglering av kostnadsansvaret. Bestämmelser beträffande kostnadsansvaret finns i stället i artiklarna 9.3, 15 och 17. Av artikel 9.3 framgår att rättighetshavarens analys av varuprover enligt artikeln skall göras uteslutande på rättighetshavarens ansvar. Enligt artikel 15 skall villkoren

för förvaring av varorna under ingripande bestämmas av var medlemsstat, men inte ge upphov till kostnader för tullmyndigheterna. Enligt artikel 17 skall förstöring och andra åtgärder med varor som befunnits göra intrång i en immateriell ske i enlighet med relevanta bestämmelser i nationell lagstiftning, utan att ersättning ges och, om inte avvikande bestämmelser finns i nationell lagstiftning, utan kostnad för statskassan. En motsvarande bestämmelse fanns i artikel 8 i den gamla förordningen. Som framgår av redogörelsen för gällande rätt finns de kompletterande svenska bestämmelserna om kostnadsansvar i 7 kap. 3 och 7 §§ tullagen. Dessa bestämmelser är förenliga med bestämmelserna i artiklarna 15 och 17. Något skäl att ändra dem föreligger inte.

Av EG-förordningens artikel 9.3 framgår att tullkontoret skall ge bl.a. sökanden möjlighet att inspektera varor vilkas frigörande har skjutits upp samt att det även finns möjligheter för rättighetshavaren att företa analyser av varuprover. I bestämmelsen anges att all analys av varuprover skall utföras på rättighetshavarens ansvar. Därför finns det inte något behov av en bestämmelse om ansvar i händelse av analys i tullagen. Däremot saknas bestämmelser i förordningen angående ansvar vid inspektion. Den nuvarande regeln i 7 kap. 5 § tullagen vilken säger att rättighetshavaren ansvarar för skada på varuprov som uppkommer vid en inspektion enligt EG-förordningen skall därför vara kvar.

4 Ikraftträdande

Författningsändringarna bör träda i kraft den 2005. Några särskilda övergångsbestämmelser behövs inte.

5 Ekonomiska konsekvenser

Det arbete som Tullverket har att utföra enligt EG-förordning 1383/2003 är att jämföra med det arbete som Tullverket utfört enligt EG-förordningen 3295/94. Den nya förordningen innefattar emellertid, till skillnad mot den tidigare, även växtförädlarrätt, geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar. Den ökning som detta medför bedöms i vart fall i nu läget vara marginell. Förslaget bedöms därför inte ha några ekonomiska konsekvenser för Tullverkets arbete.

6 Författningskommentarer

6.1 Förslaget till ändring i tullagen (2000:1281)

6 kap. 10 §

Paragrafen innehåller bestämmelser angående Tullverkets befogenheter vid kontroller. Ändringen innebär att det uttryckligen anges att de kontrollbefogenheter som avses i bestämmelsen även får användas vid

kontroll enligt förordningen (EG) nr 1383/2003. Bestämmelsen kommenteras närmare i avsnitt 3.1.

7 kap. 1 §

I paragrafen erinras om den EG-rättsliga regleringen av tullkontroll beträffande varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter. Den ändras endast på så sätt att hänvisningen till den äldre EG-förordningen med dess tillämpningsföreskrifter ersätts med en hänvisning till de nu gällande EG-förordningen och dess tillämpningsföreskrifter.

7 kap. 2 §

Paragrafen innehåller bl.a. bestämmelser om att Tullverket utser den enhet som skall ta emot och behandla ansökningar enligt EG-förordningen. Den ändras endast på så sätt att hänvisningen till artikel 3 i den äldre EG-förordningen ersätts med en hänvisning till motsvarande artikel i den nu gällande EG-förordningen.

7 kap. 4 §

I paragrafen erinras om tullmyndighets skyldighet enligt EG-förordningen att lämna vissa uppgifter till rättighetshavaren. Den ändras endast på så sätt att hänvisningen till relevanta artiklar i den äldre EG-förordningen ersätts med en hänvisning till motsvarande artiklar i den nu gällande EG-förordningen.

7 kap. 5 §

I paragrafen erinras om rättighetshavarens ansvar för skada på varuprov som uppkommer vid inspektion av varorna. Den ändras endast på så sätt att hänvisningen till artikel 6.1 i den äldre EG-förordningen ersätts med en hänvisning till motsvarande artikel i den nu gällande EG-förordningen.

7 kap. 5 a §

Paragrafen, som är ny, behandlas i avsnitt 2.3.4.

I *första stycket* införs uttryckliga bestämmelser om att det i vissa fall är möjligt att med rättighetshavarens samtycke låta förstöra varor utan att det av domstol har fastställts att varorna gör intrång i en immateriell äganderätt. För att sådan förstöring skall få ske krävs att rättighetshavaren inom viss tid dels informerar Tullverket om att varorna i fråga gör intrång i en immateriell rättighet som omfattas av förordningen (EG) nr 1383/2003, dels företer ett skriftligt medgivande av deklaranten, varuinnehavaren eller ägaren av varorna att varorna får förstöras.

Enligt *andra stycket* skall förstöring enligt första stycket ske på rättighetshavarens ansvar och bekostnad. Bestämmelsen hindrar inte att parterna kan komma överens om att exempelvis importören skall ersätta rättighetshavaren för denna kostnad.

Regleringen i denna paragraf är inte avsedd att hindra parterna från att i ett senare skede, exempelvis i anslutning till en eventuell rättegång i domstol, träffa ett frivilligt avtal om förstöring av varorna och att inge en anmälan härom till Tullverket i enlighet med bestämmelserna i artikel 182 i tullkodexen.

7 kap. 6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om prövningen av om ett immaterialrättsintrång har skett hur det skall förfaras med varorna i ett sådant fall. Den innehåller även bestämmelser om interimistiska beslut och om verkställighet. Ändringarna behandlas i avsnitt 3.2.2 och 3.2.3.

I *första stycket* införs en ny bestämmelse där det dels hänvisas till förbudet i artikel 16 i förordningen (EG) 1383/2003, dels klargörs att även annan in- och utförsel som kan föranleda tullmyndighetens ingripande enligt förordningen är förbjuden. Bestämmelsen medför att lagen om straff för smuggling blir tillämplig i dessa fall, i den mån åtgärden inte är straffbar enligt den immaterialrättsliga lagstiftningen.

I *andra stycket* införs en bestämmelse som motsvarar den reglering som tidigare fanns i första stycket. Bestämmelsen utformas dock i närmare anslutning till EG-förordningen. Uttrycket rättighetsintrång ersätts med uttrycket varor som gör intrång i en immateriell rättighet. Vidare ersätts uppräkningsen av immaterialrättsliga lagar med en mer allmän referens till vad som gäller för den immateriella rättigheten i fråga. Därigenom klargörs att bestämmelsen även omfattar åtgärder som endast är förbjudna enligt första stycket, dvs. som inte i sig innebär ett immaterialrättsintrång. Innebörden av bestämmelsen är att frågan om varorna gör intrång i en immateriell rättighet skall avgöras enligt den reglering som omnämns i EG-förordningens artikel 2, dvs. enligt tillämplig EG-förordning eller nationell immaterialrättslig lagstiftning. Detta gäller även om frågan är prejudicerande, det vill säga skall avgöras inom ramen för prövningen av om det har begåtts ett brott enligt lagen om straff för smuggling. Frågan hur det skall förfaras med varorna kan däremot i vissa fall komma att avgöras enligt annan lagstiftning, exempelvis enligt 16 § lagen om smuggling eller annan tillämplig bestämmelse om förverkande (se vidare avsnitt 3.2.3).

7 kap. 8 §

Paragrafen innehåller delegationsbestämmelser. Eftersom ansökningsavgifter inte får tas ut enligt den nya EG-förordningen, tas delegationen avseende sådana avgifter bort. Även delegationen avseende ställande av säkerhet tas bort. Den nya regleringen av denna fråga återfinns i EG-förordningens artikel 6. Följdändringar görs i återstående delar av bestämmelsen.

9 kap. 2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av Tullverkets beslut. Den ändras endast på så sätt att hänvisningen till relevanta artiklar i den äldre EG-förordningen ersätts med en hänvisning till motsvarande artiklar i den nu gällande EG-förordningen.

10 kap. 1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om straffansvar för tullförseelse. Den ändras endast på så sätt att kriminaliseringen av in- och utförsel i strid mot EG-förordningen utgår. I stället skall respektive immaterialrättslig lag eller lagen om smuggling tillämpas i dessa fall. Se vidare avsnitt 3.2.2.

6.2 Förslag till ändringar i sekretesslagen (1980:100)

9 kap. 1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från sekretess för utlämnande av uppgifter enligt EG-förordningen. Den ändras endast på så sätt att hänvisningen till relevanta artiklar i den äldre EG-förordningen ersätts med en hänvisning till motsvarande artiklar i den nu gällande EG-förordningen.

9 kap. 2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från sekretess för utlämnande av uppgifter enligt EG-förordningen. Den ändras endast på så sätt att hänvisningen till relevanta artiklar i den äldre EG-förordningen ersätts med en hänvisning till motsvarande artiklar i den nu gällande EG-förordningen.

EU Sema-CELEX - Europarätt CELEX [NR:32003R1383](#)
Sekundär rätt, förordningar, direktiv m m - Sektor 3

TITEL: Rådets förordning (EG) nr 1383/2003 av den 22 juli 2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som skall vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter

KÄLLA: Europeiska gemenskapernas officiella tidning nr L_196, 02/08/2003 s. 7 - 14 ([PDF-format](#))

DATUM: dokumentets datum: 22/07/2003
dag för ikraftträdande: 09/08/2003; ikraftträdande off.gör.dag + 7 se art. 25
dag för ikraftträdande: 01/07/2004; tillämpning se art. 25
sista giltighetsdag: 99/99/9999

FÖRARB: förslag kommissionen;KOM 2003/0020 slutlig

UTFÄRDAR: rådet

FÖRDRAG: Europeiska gemenskapen

ÄMNESOMR: fri_rörlighet_för_varor industriell_och_kommersiell_äganderätt

ÄMNESORD: immateriell_äganderätt efterbildning bedrägeri tullbestämmelser illegal_handel

CELEX: 303R1383

Hänvisningar

GRUNDAKT: [102E133](#)

CITERAR: [389R1576](#)

[392R1768](#)

[392R2081](#)

[392R2913](#)

[394R0040](#)

[394R2100](#)

[396R1610](#)

[397R0515](#)

[399D0468](#)

[399R1493](#)

[302R0006](#)

ÄNDRAR: [394R3295](#) upphävande

[503PC0020](#) antagen

TEXT:

Rådets förordning (EG) nr 1383/2003 av den 22 juli 2003 om tullmyndigheternas ingripande mot varor som misstänks göra intrång i vissa immateriella rättigheter och om vilka åtgärder som skall vidtas mot varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 133 i detta, med beaktande av kommissionens förslag, och av följande skäl:

- (1) I syfte att få det system att fungera bättre som infördes genom rådets förordning (EG) nr 3295/94 av den 22 december 1994 om

fastställande av vissa åtgärder avseende införsel till gemenskapen samt export och återexport från gemenskapen av varor som gör intrång i viss immateriell äganderätt(1), bör det göras en utvärdering av förordningens tillämpning. Av tydlighetsskäl bör förordning (EG) nr 3295/94 upphöra att gälla och ersättas med en ny förordning.

- (2) Saluföring av varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor och över huvud taget alla varor som gör intrång i immateriella rättigheter medför väsentlig skada för de tillverkare och handelsidkare som följer lagen och för rättighetshavarna samt vilseleder konsumenterna, som ibland också utsätts för hälso- och säkerhetsrisker. Sådana varor bör därför i möjligaste mån hindras från att släppas ut på marknaden, och i detta syfte bör åtgärder införas för att effektivt bekämpa denna olagliga verksamhet utan att den lagliga handeln hindras. Detta mål stämmer överens med insatserna i samma syfte på internationell nivå.
- (3) Om varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor samt överlag varor som gör intrång i immateriella rättigheter har sitt ursprung i eller kommer från tredje land, bör deras införsel till gemenskapens tullområde förbjudas, inbegripet deras omlastning, övergång till fri omsättning i gemenskapen, hänförande till ett suspensivt arrangemang och placering i en frizon eller ett frilager. Vidare bör ett lämpligt förfarande införas som gör det möjligt för tullmyndigheterna att ingripa för att på bästa sätt se till att detta förbud upprätthålls.
- (4) Tullmyndigheternas ingripanden mot varumärkesförfalskade och pirattillverkade varor samt varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter bör gälla dessa varor även när de håller på att exporteras, återexporteras eller utförs från gemenskapens tullområde.
- (5) Tullmyndigheternas ingripande bör bestå antingen i att myndigheterna uppskjuter frigörandet för övergång till fri omsättning, export eller återexport av de varor som misstänks vara varumärkesförfalskade eller pirattillverkade eller gör intrång i vissa immateriella rättigheter, eller i att myndigheterna kvarhåller varorna, om de hänförs till ett suspensivt arrangemang, placeras i en frizon eller ett frilager, håller på att återexporteras efter anmälan, införs på gemenskapens tullområde eller utförs från detta, så länge som det behövs för att kunna avgöra om det faktiskt rör sig om sådana varor.
- (6) Det bör med sikte på en harmonisering mellan medlemsstaterna närmare anges vilka uppgifter en ansökan om ingripande skall innehålla, och även dess giltighetstid och utformning. Harmoniseringen bör även omfatta villkoren för att ansökan skall godtas av tullmyndigheterna och den enhet som har utsetts för att ta emot, behandla och registrera ansökningar.
- (7) Medlemsstaterna bör få kvarhålla varorna under en viss tid redan innan rättighetshavaren har lämnat in en ansökan eller fått den godkänd, så att denne får möjlighet att lämna in en ansökan om

ingripande till tullmyndigheterna.

- (8) När ett förfarande inleds i syfte att fastställa om intrång har gjorts i immateriella rättigheter enligt de nationella bestämmelserna kommer förfarandet att genomföras med beaktande av kriterierna för fastställande av om varor tillverkade i den berörda medlemsstaten gör intrång i immateriella rättigheter. Medlemsstaternas bestämmelser om de rättsliga instansernas behörighet och om de rättsliga förfarandena berörs inte av denna förordning.
- (9) För att underlätta tillämpningen av denna förordning både för tullförvaltningarna och för rättighetshavarna bör det även införas ett mer flexibelt förfarande för att man skall kunna förstöra varor som gör intrång i vissa immateriella rättigheter. Detta bör kunna ske utan att ett förfarande inleds för att fastställa om intrång har gjorts i immateriella rättigheter enligt de nationella bestämmelserna.
- (10) Det bör fastställas vilka åtgärder som skall vidtas för varor som befunnits vara varumärkesförfalskade eller pirattillverkade eller annars göra intrång i vissa immateriella rättigheter. Dessa åtgärder bör inte bara beröva dem som är ansvariga för handeln med dessa varor den ekonomiska vinningen av transaktionen och utgöra påföljd, utan även effektivt avskräcka från ytterligare transaktioner av samma slag.
- (11) I syfte att undvika störningar vid tullklareringen av varor som ingår i resandes personliga bagage är det lämpligt, utom då vissa påtagliga tecken tyder på att det är fråga om kommersiell handel, att från förordningens tillämpningsområde undanta varor som kan vara varumärkesförfalskade eller pirattillverkade eller göra intrång i vissa immateriella rättigheter, när de importeras från tredje land inom de gränser som i gemenskapsbestämmelserna fastställs i fråga om tullbefrielse.
- (12) En enhetlig tillämpning av de gemensamma bestämmelserna i denna förordning bör säkerställas, och det ömsesidiga biståndet mellan medlemsstaterna, å ena sidan, och mellan medlemsstaterna och kommissionen, å andra sidan, bör förstärkas så att bestämmelserna blir mer effektiva, särskilt genom tillämpning av bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 515/97 av den 13 mars 1997 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen(2).
- (13) Mot bakgrund av bl.a. erfarenheterna från tillämpningen av denna förordning bör det undersökas vilka möjligheter det finns att öka antalet immateriella rättigheter som omfattas av förordningen.
- (14) De åtgärder som behövs för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter(3).

(15) Förordning (EG) nr 3295/94 bör upphöra att gälla.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL 1 SYFTE OCH TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

Artikel 1

1. I denna förordning fastställs villkoren för tullmyndigheternas ingripande när varor misstänks göra intrång i immateriella rättigheter i följande situationer:

- a) Varorna deklarerats för övergång till fri omsättning, export eller återexport i enlighet med artikel 61 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen(4).
- b) Varorna påträffas vid en kontroll av varor som förs in till eller ut från gemenskapens tullområde i enlighet med artiklarna 37 och 183 i förordning (EEG) nr 2913/92, som hänförts till ett suspensivt arrangemang i enlighet med artikel 84.1 a i den förordningen, som håller på att återexporteras efter anmälan i enlighet med artikel 182.2 i den förordningen eller som är upplagda i en frizon eller ett frilager i enlighet med artikel 166 i den förordningen.

2. I denna förordning fastställs också de åtgärder som de behöriga myndigheterna skall vidta med avseende på de varor som avses i punkt 1, om det fastställs att de gör intrång i immateriella rättigheter.

Artikel 2

1. I denna förordning avses med varor som gör intrång i immateriella rättigheter:

- a) varumärkesförfalskade varor:
 - i) varor, inbegripet emballage, som utan tillstånd har försetts med ett varumärke som är identiskt med det giltigt registrerade varumärket för varor av samma slag eller som i väsentliga drag inte kan skiljas från ett sådant varumärke och som därigenom gör intrång i varumärkesinnehavarens rättigheter enligt rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken(5) eller enligt lagstiftningen i den medlemsstat där ansökan om tullmyndigheternas ingripande görs,
 - ii) varje varumärkessymbol (inbegripet logotyp, etikett, klistermärke, broschyr, bruksanvisning eller garantihandling med en sådan symbol), även om den föreligger separat, under samma omständigheter som de varor som avses i led i,
 - iii) emballagematerial som är försett med varumärken för varumärkesförfalskade varor och som föreligger separat, under samma omständigheter som de varor som avses i led i,
- b) pirattillverkade varor: varor som är eller innehåller kopior som tillverkats utan medgivande från innehavaren av upphovsrätten eller närstående rättigheter eller av formskyddet, oavsett om den är registrerad enligt nationell lagstiftning eller ej, eller från en person med vederbörligt tillstånd av rättighetshavaren i tillverkningslandet, om framställningen av dessa kopior gör intrång i rättigheten enligt rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning(6) eller lagstiftningen i den medlemsstat där ansökan om tullmyndigheternas ingripande görs, och
- c) varor som i den medlemsstat där ansökan om tullmyndigheternas ingripande lämnas in gör intrång i
 - i) ett patent enligt lagstiftningen i den medlemsstaten,

- ii) ett tilläggsskydd enligt rådets förordning (EEG) nr 1768/92(7) eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1610/96(8),
- iii) en nationell växtförädlarrätt enligt lagstiftningen i den medlemsstaten eller gemenskapens växtförädlarrätt enligt rådets förordning (EG) nr 2100/94(9),
- iv) ursprungsbeteckningar eller geografiska beteckningar enligt lagstiftningen i den medlemsstaten eller enligt rådets förordningar (EEG) nr 2081/92(10) och (EG) nr 1493/1999(11), eller
- v) geografiska beteckningar enligt rådets förordning (EEG) nr 1576/89(12).

2. I denna förordning avses med rättighetshavare:

- a) innehavare av ett varumärke, en upphovsrätt eller närstående rättighet, ett formskydd, ett patent, ett tilläggsskydd, en växtförädlarrätt, en skyddad ursprungsbeteckning, en skyddad geografisk beteckning, eller generellt sett någon av de rättigheter som avses i punkt 1, eller
- b) varje annan person som bemyndigats att använda någon av de immateriella rättigheter som nämns under a, eller en företrädare för innehavaren eller den bemyndigade användaren.

3. Varje form eller matris som är särskilt avsedd eller anpassad för tillverkning av varor som gör intrång i en immateriell rättighet skall likställas med sådana varor, om användningen av dessa former eller matriser gör intrång i en rättighetshavares rättigheter enligt gemenskapslagstiftningen eller lagstiftningen i den medlemsstat där ansökan om tullmyndigheternas ingripande görs.

Artikel 3

1. Denna förordning skall inte tillämpas på varor som är försedda med ett varumärke med varumärkesinnehavarens medgivande eller på varor med en skyddad ursprungsbeteckning eller en skyddad geografisk beteckning eller som skyddas av patent eller tilläggsskydd, upphovsrätt eller närstående rättighet eller formskydd eller växtförädlarrätt om dessa har tillverkats med rättighetshavarens medgivande men befinner sig i någon av de situationer som avses i artikel 1.1 utan rättighetshavarens medgivande.

Den skall inte heller tillämpas på sådana varor som avses i första stycket och som har tillverkats eller är skyddade genom någon annan immateriell rättighet som avses i artikel 2.1 på andra villkor än de som har överenskommit med rättighetshavaren.

2. Om varor av icke-kommersiell natur som förs in inom de gränser som fastställs i fråga om tullbefrielse ingår i resandes personliga bagage och om det inte finns påtagliga tecken som tyder på att varorna ingår i kommersiell handel, skall medlemsstaterna anse att varorna inte omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning.

KAPITEL II ANSÖKAN OM TULLMYNDIGHETERNAS INGRIPANDE

Avsnitt 1 Åtgärder innan ansökan om tullmyndigheternas ingripande görs

Artikel 4

1. Om tullmyndigheterna, i någon av de situationer som avses i artikel 1.1 och innan en ansökan från rättighetshavaren har lämnats in eller godkänts, finner tillräckliga skäl att misstänka att det rör sig om varor som gör intrång i en immateriell rättighet, får de skjuta upp frigörandet av varorna eller kvarhålla dem i tre arbetsdagar räknat från

den dag rättighetshavaren och deklaranter eller varuinnehavaren, om de sistnämnda är kända, tar emot underrättelsen, för att rättighetshavaren skall kunna lämna in en ansökan om ingripande i enlighet med artikel 5.

2. Tullmyndigheterna får i enlighet med gällande bestämmelser i den berörda medlemsstaten, utan att lämna ut några andra uppgifter än uppgifter om det faktiska eller antagna antalet föremål och deras beskaffenhet, innan rättighetshavaren upplysts om att det föreligger risk för intrång begära att rättighetshavaren tillhandahåller alla uppgifter som kan bekräfta myndigheternas misstankar.

Avsnitt 2 Inlämnande och behandling av ansökan om tullmyndigheternas ingripande

Artikel 5

1. En rättighetshavare kan i varje medlemsstat lämna in en skriftlig ansökan till den behöriga tullenheten om att tullmyndigheterna skall ingripa när varor befinner sig i någon av de situationer som avses i artikel 1.1 (nedan kallad "ansökan om ingripande").

2. Varje medlemsstat skall utse den tullenhet som är behörig att ta emot och behandla ansökningar om ingripande.

3. När det finns elektroniska system för datautbyte skall medlemsstaterna främja inlämnande av ansökan om ingripande på elektronisk väg.

4. När sökanden är rättighetshavare med avseende på ett gemenskapsvarumärke eller ett gemenskapsformskydd, en växtförädlarrätt enligt gemenskapsordningen eller gemenskapsskydd av en ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning kan ansökan förutom ingripande av tullmyndigheterna i den medlemsstat där ansökan lämnats in även avse ingripande av tullmyndigheterna i en eller flera andra medlemsstater.

5. En ansökan om ingripande skall göras på ett formulär som fastställts i enlighet med förfarandet i artikel 21.2, och den skall innehålla alla uppgifter som tullmyndigheterna kan behöva för att lätt kunna identifiera varorna i fråga, särskilt

- i) en exakt och detaljerad teknisk beskrivning av varorna,
- ii) exakta uppgifter om typen av bedrägeri och bedrägeriförloppet, om rättighetshavaren har kännedom om dessa, och
- iii) namn på och adress till den kontaktperson som rättighetshavaren utsett.

Ansökan om ingripande skall också innehålla en förklaring från sökanden i enlighet med artikel 6 samt handlingar som styrker att sökanden är rättighetshavare avseende varorna i fråga.

I det fall som avses i punkt 4 skall det i ansökan om ingripande anges i vilken eller vilka medlemsstater ett ingripande av tullmyndigheterna begärs samt namn och adress avseende rättighetshavaren i var och en av de berörda medlemsstaterna.

Upplysningsvis bör rättighetshavare lämna även annan information som de känner till, till exempel

a) den ursprungliga varans värde före skatt på den lagliga nationella marknad där ansökan om ingripande har lämnats in,

- b) den plats där varorna befinner sig eller den planerade bestämmelseorten,
- c) närmare uppgifter för identifiering av försändelsen eller kollina,
- d) varornas planerade ankomst- eller avsändningsdag,
- e) använt transportmedel,
- f) importörens, exportörens eller varuinnnehavarens identitet,
- g) tillverkningslandet eller tillverkningsländerna och de använda transportvägarna,
- h) en teknisk beskrivning av skillnaderna mellan de äkta och de misstänkta varorna.

6. Särskilda uppgifter om den typ av immateriell rättighet som ansökan om ingripande avser får också begäras.

7. Den behöriga tullenhet som tar emot en ansökan om ingripande skall behandla denna ansökan och inom 30 arbetsdagar efter mottagandet skriftligen underrätta sökanden om sitt beslut.

Ingen avgift skall krävas av rättighetshavaren för att täcka de administrativa utgifterna för behandlingen av ansökan.

8. Om ansökan inte innehåller de obligatoriska uppgifterna enligt punkt 5, får den behöriga tullenheten besluta att inte behandla ansökan om ingripande; i detta fall skall den ange skälen till sitt beslut samt lämna information om överklagandeförfarandet. Ansökan kan lämnas in på nytt först när den har kompletterats.

Artikel 6

1. Ansökningar om ingripande skall åtföljas av en förklaring från rättighetshavaren, som kan läggas fram antingen skriftligt eller på elektronisk väg i enlighet med den nationella lagstiftningen, om att denne går med på ansvarsskyldighet gentemot personer som berörs av en situation enligt artikel 1.1, om det förfarande som inletts enligt artikel 9.1 inte fullföljs till följd av en handling eller försummelse från rättighetshavarens sida eller om det senare konstateras att varorna i fråga inte gör intrång i någon immateriell rättighet.

I förklaringen skall rättighetshavaren också samtycka till att bära alla de kostnader som uppkommer vid tillämpningen av denna förordning till följd av att varorna förvaras under tullkontroll i enlighet med artikel 9 och, i förekommande fall, artikel 11.

2. För sådana ansökningar som avses i artikel 5.4 skall rättighetshavaren i förklaringen samtycka till att tillhandahålla och bekosta de eventuella översättningar som behövs; denna förklaring skall vara giltig i varje medlemsstat där beslutet att bifalla ansökan tillämpas.

Artikel 7

Artiklarna 5 och 6 skall på motsvarande sätt tillämpas på ansökningar om förlängning.

Avsnitt 3 Godtagande av en ansökan om ingripande

Artikel 8

1. Om ansökan om ingripande bifalls skall den behöriga tullenheten ange under vilken tidsperiod tullmyndigheterna skall ingripa. Denna period får inte överstiga ett år. När den perioden löper ut får den på begäran

av rättighetshavaren förlängas av den enhet som fattat det ursprungliga beslutet, efter betalning av eventuella skulder som rättighetshavaren kan ha ådragit sig enligt denna förordning.

Rättighetshavaren skall underrätta den behöriga tullenhet som avses i artikel 5.2 om rättigheten inte längre är registrerad på giltigt sätt eller har löpt ut.

2. Beslutet att bifalla rättighetshavarens ansökan om ingripande skall omedelbart meddelas tullkontoren i den eller de medlemsstater som kan beröras av de varor som enligt ansökningen gör intrång i en immateriell rättighet.

Om en ansökan om ingripande som lämnats in enligt artikel 5.4 bifalls, skall den tidsperiod under vilken tullmyndigheterna skall ingripa vara ett år; när den perioden löper ut skall den på skriftlig ansökan från rättighetshavaren förlängas av den enhet som behandlat den ursprungliga ansökan. Artikel 250 första strecksatsen i förordning (EEG) nr 2913/92 skall på motsvarande sätt tillämpas på beslutet att bifalla ansökan och på beslut om att förlänga eller upphäva detta.

Om ansökan om ingripande bifalls ankommer det på sökanden att överlämna beslutet och andra nödvändiga uppgifter samt, i förekommande fall, översättningar till den behöriga tullenheten i den eller de medlemsstater där sökanden begärt tullmyndigheternas ingripande. Detta överlämnande kan emellertid, med sökandens samtycke, göras direkt av den tullenhet som har fattat beslutet.

På begäran av tullmyndigheterna i de berörda medlemsstaterna skall sökanden tillhandahålla de ytterligare uppgifter som behövs för att beslutet skall verkställas.

3. Den period som avses i punkt 2 andra stycket skall börja löpa den dag då beslutet att bifalla ansökan fattas. Beslutet skall inte träda i kraft i den eller de medlemsstater som det riktar sig till förrän det överlämnats i enlighet med punkt 2 tredje stycket och rättighetshavaren har fullgjort de formaliteter som avses i artikel 6.

Beslutet skall sedan omedelbart meddelas de nationella tullkontor som kan komma att beröras av de varor som beslutet avser och som misstänks göra intrång i immateriella rättigheter.

Denna punkt skall på motsvarande sätt tillämpas på beslut om att förlänga det ursprungliga beslutet.

KAPITEL IV VILLKOR FÖR INGRIPANDE AV TULLMYNDIGHETERNA OCH AV DEN MYNDIGHET SOM ÄR BEHÖRIG ATT BESLUTA I SAKFRÅGAN

Artikel 9

1. Om ett tullkontor dit beslutet att bifalla en ansökan från en rättighetshavare har överlämnats i enlighet med artikel 8 finner, vid behov efter samråd med sökanden, att de varor som beslutet avser och som befinner sig i någon av de situationer som avses i artikel 1.1 misstänks göra intrång i en immateriell rättighet, skall tullkontoret uppskjuta frigörandet av varorna eller kvarhålla dessa.

Tullkontoret skall omedelbart underrätta den behöriga tullenhet som

behandlade ansökan om ingripande.

2. Den tullenhet eller det tullkontor som avses i punkt 1 skall underrätta rättighetshavaren samt deklaranter eller innehavaren av varorna enligt artikel 38 i förordning (EEG) nr 2913/92 om åtgärden och skall vara bemyndigad att underrätta dessa om den faktiska eller uppskattade kvantiteten samt den faktiska eller antagna beskaffenheten av de varor vars frigörande uppskjuts eller som kvarhålls; en sådan underrättelse skall dock inte innebära att tullenheten eller tullkontoret måste hänskjuta ärendet till den behöriga myndigheten för ett avgörande i sakfrågan.

3. I syfte att fastställa om det gjorts intrång i en immateriell rättighet enligt de nationella bestämmelserna, och i enlighet med de nationella bestämmelserna om skydd av personuppgifter, affärs- och industrihemligheter samt yrkesmässig och administrativ tystnadsplikt, skall det tullkontor eller den tullenhet som behandlat ansökan på rättighetshavarens begäran och såvida uppgifterna är kända underrätta denne om namn på och adress till mottagaren, avsändaren, deklaranter eller innehavaren av varorna samt om ursprunget och härkomsten för de varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet.

Tullkontoret skall ge sökanden och de personer som berörs av en situation som avses i artikel 1.1 möjlighet att inspektera de varor vilkas frigörande har skjutits upp eller som har kvarhållits.

Tullkontoret får vid undersökningen av varorna ta prover och i enlighet med de gällande bestämmelserna i den berörda medlemsstaten samt på rättighetshavarens uttryckliga begäran till denne överlämna eller sända dessa prover, endast för analys och i syfte att underlätta förfarandet. När omständigheterna så tillåter, och om i förekommande fall inte annat följer av villkoren i artikel 11.1 andra strecksatsen, skall dessa prover återlämnas efter den tekniska analysen och innan varorna eventuellt frigörs eller deras kvarhållande upphör. All analys av dessa prover skall utföras uteslutande på rättighetshavarens ansvar.

Artikel 10

De gällande bestämmelserna i den medlemsstat där varorna befinner sig i någon av de situationer som avses i artikel 1.1 skall tillämpas för att avgöra om det gjorts intrång i en immateriell rättighet enligt de nationella bestämmelserna.

De skall även tillämpas när det gäller att omedelbart underrätta den tullenhet eller det tullkontor som avses i artikel 9.1 om att förfarandet enligt artikel 13 inleds, såvida inte enheten eller kontoret själv genomför förfarandet.

Artikel 11

1. Om tullmyndigheterna har kvarhållit eller uppskjutit frigörandet av varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet medan varorna befinner sig i någon av de situationer som avses i artikel 1.1, får medlemsstaterna i enlighet med sin nationella lagstiftning föreskriva att ett förenklat förfarande skall användas med rättighetshavarens samtycke, vilket gör det möjligt för tullmyndigheterna att låta överlämna sådana varor för förstöring under tullkontroll, utan att det behöver fastställas om intrång gjorts i en

immateriell rättighet enligt de nationella bestämmelserna. I detta syfte skall medlemsstaterna i enlighet med sin nationella lagstiftning tillämpa följande villkor:

- Rättighetshavaren skall inom tio arbetsdagar efter mottagandet av den underrättelse som avses i artikel 9, eller tre arbetsdagar om det rör sig om lättförädlbara varor, skriftligen informera tullmyndigheterna om att de varor som omfattas av förfarandet gör intrång i en immateriell rättighet enligt artikel 2.1 och tillställa dessa myndigheter deklarantens, innehavarens eller ägarens skriftliga samtycke att lämna över varorna för förstöring. Med tullmyndigheternas samtycke kan denna information lämnas direkt till tullmyndigheten av deklaranten, innehavaren av eller ägaren till varorna. Samtycke skall antas föreligga när deklaranten, innehavaren av eller ägaren till varorna inte uttryckligen har motsatt sig förstöring inom den föreskrivna tiden. Denna tid får vid behov förlängas med ytterligare tio arbetsdagar.
- Förstöringen skall, om inte annat följer av den nationella lagstiftningen, ske på rättighetshavarens bekostnad och ansvar, och före förstöringen skall det alltid tas varuprover som tullmyndigheterna skall bevara på ett sådant sätt att de kan användas som godtagbar bevisning vid rättsliga förfaranden i den medlemsstat där de kan behövas.

2. I övriga fall, exempelvis om deklaranten, innehavaren av eller ägaren till varorna motsätter sig eller bestrider förstöring, skall förfarandet enligt artikel 13 tillämpas.

Artikel 12

De uppgifter som avses i artikel 9.3 första stycket och som överlämnats till rättighetshavaren skall av denne användas endast för de ändamål som nämns i artiklarna 10 och 11 samt artikel 13.1.

All annan användning som inte är tillåten enligt den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där situationen uppstod kan på grundval av lagstiftningen i den medlemsstat där varorna befinner sig medföra att rättighetshavaren ställs till civilrättsligt ansvar och leda till att ansökan om ingripande upphävs för den återstående giltighetstiden innan den förnyas, i den medlemsstat där händelserna ägde rum.

Vid upprepat brott mot denna bestämmelse får den behöriga tullenheten vägra att förnya giltigheten. Om det rör sig om en ansökan om ingripande enligt artikel 5.4 skall enheten dessutom underrätta de andra medlemsstater som anges på formuläret.

Artikel 13

1. Om det tullkontor som avses i artikel 9.1 inom tio arbetsdagar räknat från mottagandet av underrättelsen om uppskjutet frigörande eller kvarhållande inte har underrättats om att ett förfarande har inletts i enlighet med artikel 10 för att fastställa om intrång i en immateriell rättighet föreligger enligt de nationella bestämmelserna eller i förekommande fall inte har fått rättighetshavarens samtycke enligt artikel 11.1, skall varorna frigöras eller kvarhållandet hävas, under förutsättning att samtliga tullformaliteter fullgjorts.

Denna tidsfrist kan vid behov förlängas med högst tio arbetsdagar.

2. Om det rör sig om lättförädlade varor som misstänks göra intrång i en immateriell rättighet, skall den tidsfrist som avses i punkt 1 vara tre arbetsdagar. Denna tidsfrist får inte förlängas.

Artikel 14

1. När det rör sig om varor som misstänks göra intrång i formskydd, patent, tilläggsskydd eller växtförädlarrätter skall deklareranten eller varornas ägare, importör, innehavare eller mottagare kunna utverka att de berörda varorna frigörs eller att deras kvarhållande hävs mot ställande av en säkerhet, under förutsättning att

- a) den tullmyndighet eller det tullkontor som avses i artikel 9.1, inom den tidsfrist som nämns i artikel 13.1, har underrättats om att ett förfarande enligt artikel 13.1 inletts för att fastställa om det rör sig om intrång i en immateriell rättighet enligt de nationella bestämmelserna,
- b) den myndighet som är bemyndigad till detta inte har medgivit skyddsåtgärder innan tidsfristen enligt artikel 13.1 löper ut, och
- c) alla tullformaliteter har fullgjorts.

2. Den säkerhet som avses i punkt 1 skall vara tillräcklig för att skydda rättighetshavarens intressen.

Att säkerhet ställs skall inte inverka på de andra rättsmedel som står rättighetshavaren till buds.

Om förfarandet för att fastställa om intrång i en immateriell rättighet föreligger enligt de nationella bestämmelserna har inletts på något annat sätt än på initiativ av innehavaren av formskyddet, patentet, tilläggsskyddet eller växtförädlarrätten, skall säkerheten frisläppas om den person som inledde förfarandet inte utövar sin rätt att vidta rättsliga åtgärder inom 20 arbetsdagar räknat från den dag då han eller hon tar emot underrättelsen om att varornas frigörande skjutits upp eller att varorna kvarhålls.

Om artikel 13.1 andra stycket tillämpas får denna tidsfrist förlängas till högst 30 arbetsdagar.

Artikel 15

Villkoren för lagring av varorna under den tid frigörandet är uppskjutet eller varorna kvarhålls skall varje medlemsstat själv fastställa, men de skall inte ge upphov till några kostnader för tullförvaltningarna.

KAPITEL IV BESTÄMMELSER SOM SKALL GÄLLA VAROR SOM BEFUNNITS GÖRA INTRÅNG I IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

Artikel 16

Varor som, när ett förfarande enligt artikel 9 avslutas, befunnits göra intrång i en immateriell rättighet får inte

- införas på gemenskapens tullområde,
- övergå till fri omsättning,
- avlägsnas från gemenskapens tullområde,
- exporteras,
- återexporteras,
- hänförs till ett suspensivt arrangemang, eller
- läggas upp i en frizon eller ett frilager.

Artikel 17

1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra rättsmedel som står rättighetshavaren till buds skall medlemsstaterna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att göra det möjligt för de behöriga myndigheterna att
 - a) i överensstämmelse med tillämpliga bestämmelser i nationell lagstiftning förstöra varor som befunnits göra intrång i en immateriell rättighet eller placera dem utanför handelsflödet på ett sätt som eliminerar skadan för rättighetshavaren, utan kompensation av något slag och, såvida inte annat anges i den nationella lagstiftningen, utan kostnad för statskassan, och
 - b) med avseende på dessa varor vidta alla andra åtgärder som har till resultat att de berörda personerna faktiskt berövas den ekonomiska vinningen av transaktionen.

Att enbart avlägsna de varumärken som utan tillstånd har anbringats på de varumärkesförfalskade varorna skall endast i undantagsfall anses faktiskt beröva de berörda personerna ekonomisk vinning av transaktionen.

2. Varor som befins gör intrång i en immateriell rättighet får överlåtas till statskassan. I detta fall skall punkt 1 a tillämpas.

KAPITEL V PÅFÖLJDER

Artikel 18

Varje medlemsstat skall införa påföljder som skall tillämpas vid överträdelse av denna förordning. Dessa påföljder skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

KAPITEL VI TULLMYNDIGHETERNAS OCH RÄTTIGHETSHAVARENS ANSVAR

Artikel 19

1. Om inte annat föreskrivs i lagstiftningen i den medlemsstat där ansökan lämnats in eller, vid en ansökan enligt artikel 5.4, i lagstiftningen i den medlemsstat där varor som gör intrång i en immateriell rättighet inte upptäckts av ett tullkontor, skall beviljandet av en ansökan inte berättiga rättighetshavaren till kompensation om sådana varor inte upptäcks av ett tullkontor och därför frigörs eller inte kvarhålls enligt artikel 9.1.

2. Ett tullkontors eller en annan vederbörligen bemyndigad myndighets utövande av sina befogenheter när det gäller bekämpning av varor som gör intrång i en immateriell rättighet skall inte medföra ansvar gentemot de personer som berörs av de situationer som avses i artikel 1.1 eller de personer som påverkas av de åtgärder som avses i artikel 4 för skador som de lidit som ett resultat av myndighetens ingripande, utom då detta föreskrivs i lagstiftningen i den medlemsstat där ansökan lämnats in eller, vid en sådan ansökan som avses i artikel 5.4, i lagstiftningen i den medlemsstat där förlusten eller skadan uppstått.

3. Rättighetshavarens eventuella civilrättsliga ansvar skall bestämmas av lagstiftningen i den medlemsstat där varorna i fråga befinner sig i någon av de situationer som avses i artikel 1.1.

KAPITEL VII SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 20

De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning skall antas i enlighet med förfarandet i artikel 21.2.

Artikel 21

1. Kommissionen skall biträdas av Tullkodexkommittén.

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.

Den tid som avses i artikel 4.3 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

Artikel 22

Medlemsstaterna skall ge kommissionen all relevant information om tillämpningen av denna förordning.

Kommissionen skall vidarebefordra informationen till de övriga medlemsstaterna.

Bestämmelserna i förordning (EG) nr 515/97 skall gälla på motsvarande sätt.

Närmare bestämmelser om förfarandet för informationsutbyte skall fastställas inom ramen för tillämpningsföreskrifterna i enlighet med det förfarande som avses i artikel 21.2.

Artikel 23

Kommissionen skall på grundval av den information som avses i artikel 22 årligen rapportera till rådet om tillämpningen av denna förordning. Rapporten kan i förekommande fall åtföljas av ett förslag om att ändra förordningen.

Artikel 24

Förordning (EEG) nr 3295/94 skall upphöra att gälla den 1 juli 2004.

Hänvisningar till den upphävda förordningen skall anses som hänvisningar till den här förordningen.

Artikel 25

Denna förordning träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Den skall tillämpas från och med den 1 juli 2004.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 22 juli 2003.

På rådets vägnar

G. Alemanno

Ordförande

(1) EGT L 341, 30.12.1994, s. 8. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 806/2003 (EUT L 122, 16.5.2003, s. 1).

(2) EGT L 82, 22.3.1997, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 807/2003 (EUT L 122, 16.5.2003, s. 36).

(3) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

- (4) EGT L 302, 19.10.1992, s. 1. Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2700/2000 (EGT L 311, 12.12.2000, s. 17).
- (5) EGT L 11, 14.1.1994, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 807/2003.
- (6) EGT L 3, 5.1.2002, s. 1.
- (7) EGT L 182, 2.7.1992, s. 1.
- (8) EGT L 198, 8.8.1996, s. 30.
- (9) EGT L 227, 1.9.1994, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 807/2003.
- (10) EGT L 208, 24.7.1992, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 806/2003.
- (11) EGT L 179, 14.7.1999, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 806/2003.
- (12) EGT L 160, 12.6.1989, s. 1. Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 3378/94 (EGT L 366, 31.12.1994, s. 1).

PUB.DAT: 20030802
DOK.DAT: 20030722
IKRAFT: 20030809=EV
20040701=MA
UPPHÖR: 99999999
KLASSIF: 02602000
DOKTYP: 3 ; sekundärlagstiftning ; 2003 ; R ;
FORM: förordning
DIVERSE: ACC 2003/0003

En av de ändringar som gjorde var att förordningen fick den rubrik som återgivits i första meningen.

¹ Se kommissionens motivering till förslaget till ny förordning i dok. KOM(2003) 20 slutlig.

² Dessa kompletteras i sin tur av bestämmelserna i 22 kap. i Tullverkets föreskrifter och allmänna råd (TFS 2000:20) om tullförfaranden m.m. (tullordningen).